

4. SINIF 2. ÜNİTE

ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

SOSYAL BİLGİLER

T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

Bu çalışma fasikülü;
Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından,

Adana Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Ağrı Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Amasya Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Bolu Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Burdur Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Diyarbakır Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Elazığ Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Giresun Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Hakkâri Ölçme Değerlendirme Merkezi,
İzmir Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Malatya Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Manisa Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Osmaniye Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Sakarya Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Sivas Ölçme Değerlendirme Merkezi,
Tekirdağ Ölçme Değerlendirme Merkezi ve
Van Ölçme Değerlendirme Merkezinin

katkılarıyla hazırlanmıştır.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden îlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan îlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

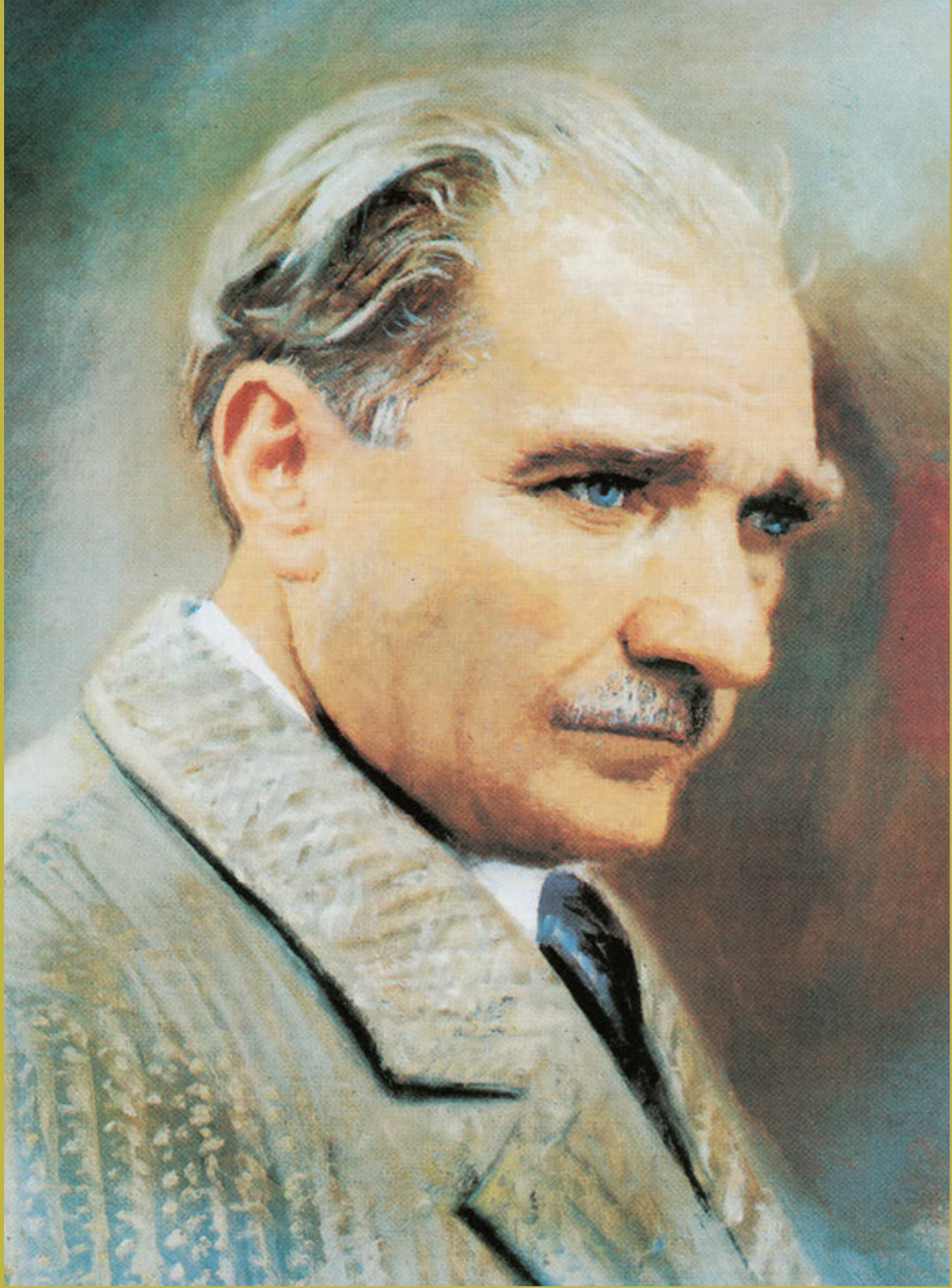
Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

1. Olayların oluş tarihlerine göre sıraya konulmasına “kronoloji” denir. Olayları kronolojik sıraya koymamız aile tarihimizi öğrenmemizi kolaylaştırır.

Aşağıdaki olaylar kronolojik olarak sıralandığında hangisi ilk sırada yer alır?

- A) Ablamın dünyaya gelişi
- B) Babamın okula başlaması
- C) Annem ile babamın evlenmesi
- D) Anneannem ile dedemin evlenmesi

2. Ailemizin tarihini öğrenebilmek için çeşitli kaynaklar kullanırız. Bu kaynaklar sözlü tarih ile yazılı ve görsel kaynaklardır. Tarihin canlı tanıkları olan büyüklerimizden dinlediğimiz anılar, sözlü tarihi oluşturur. Yazılı ve görsel kaynaklar ise geçmişe ait her türlü fotoğraf, resim, mektup, karne, koleksiyon, nüfus kâğıdı gibi nesnelerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi aile tarihini öğrenmeyi sağlayan yazılı ve görsel kaynaklara örnek olarak verilemez?

- A) Kuzenimin okul karnesi
- B) Dayımın askerlik fotoğrafı
- C) Dedemin söylediği atasözleri
- D) Babaannemin ördüğü battaniye

3. I. Annesinin nüfus cüzdanı
II. Ağabeyinin yazdığı mektup
III. Arkadaşından aldığı doğum günü mesajı
IV. Babasının ilkokul karnesi

Neslihan yukarıdaki kaynaklardan hangilerini kullanırsa aile tarihini öğrenebilir?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) I, II ve IV
- D) I, III ve IV

4. Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak Millî Mücadele'yi başlatmıştır. 30 Ağustos 1922'de Başkomutanlık Meydan Muharebesi ile Yunanlılar ağır bir yenilgiye uğratılmıştır. Mustafa Kemal'in "Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" emri ile ilerleyen Türk Ordusu 9 Eylül 1922 tarihinde İzmir'de Yunan askerlerini denize dökmüştür.

Bu metne göre Millî Mücadele ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi söylenemez?

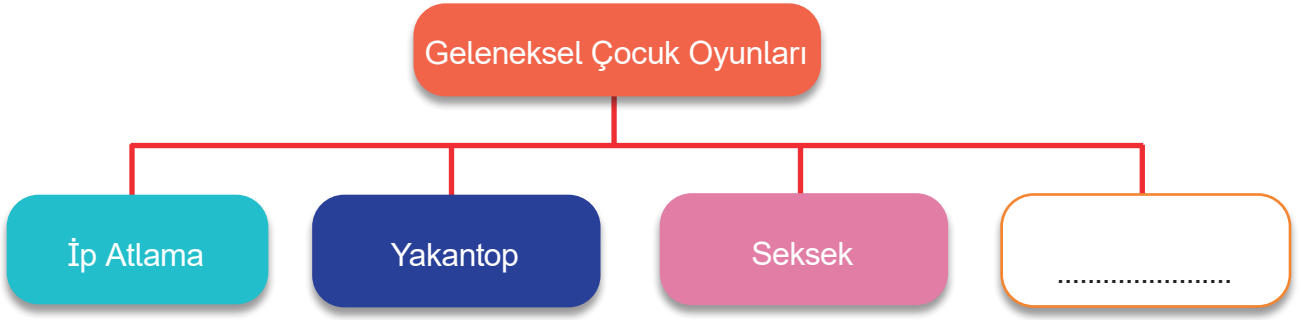
- A) 30 Ağustos 1922'de zafer kazanılmıştır.
- B) Yunan askerleri Samsun'a doğru ilerlemiştir.
- C) 9 Eylül 1922 tarihinde İzmir işgalden kurtulmuştur.
- D) Mustafa Kemal, Millî Mücadele'yi Samsun'da başlatmıştır.

5. Millî Mücadele Dönemi'nde Güney Cephesi'nde Fransızlar ile savaşılmıştır. Fransız kuvvetleri bu bölgede yer alan Antep, Urfa ve Maraş'ı işgal etmiştir. Yerli halk tüm gücüyle düşmana karşı direnmiş ve bölgeyi düşman işgalinden kurtarmıştır. Bu sebeple daha sonra Meclis tarafından Urfa'ya "Şanlı", Antep'e "Gazi", Maraş'a "Kahraman" unvanları verilmiştir.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fransızlar Antep, Urfa ve Maraş'ı işgal etmiştir.
- B) Güney Cephesi'nde Fransızlarla mücadele edilmiştir.
- C) Güney Cephesi, Millî Mücadele için açılan tek cephe değildir.
- D) Güney Cephesi'ndeki mücadeleye halk büyük destek vermiştir.

6. Aşağıda geleneksel çocuk oyunlarından bazılarının gösterildiği bir şema verilmiştir.

Şemada boş bırakılan kutuya aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

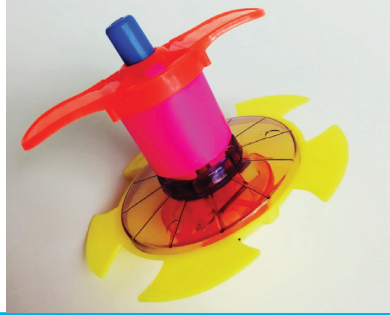
- A) Satranç
- B) Yapboz
- C) Çelik Çomak
- D) Bilgisayar Oyunu

7. Eskiden oynanan çocuk oyunları incelendiğinde bunların çoğunlukla evin dışında, bahçede, sokakta veya boş bir alanda oynandığını görürüz. Bu oyunlar aynı anda birden fazla çocuğun katıldığı grup oyunlarıdır. Günümüzde ise grup oyunları azalırken tek başına oynanan oyunlar artmış ve çocuklar evlerde oyun oynar hâle gelmiştir. Çocuklar artık zamanlarının büyük bir kısmını bilgisayar ve televizyon karşısında geçirmektedir. Bu sebeple özellikle büyükşehirlerde geleneksel çocuk oyunları gibi geleneksel çocukluk da kaybolma tehlikesi ile karşı karşıyadır.

Aşağıdakilerden hangisi metinde açıklanan durumun nedenleri arasında gösterilemez?

- A) Hızlı kentleşme
- B) Teknolojinin gelişmesi
- C) Okulların sayısının artması
- D) Boş alanların ve bahçeli evlerin azalması

8. Aşağıda topaç ve topaç oyunuyla ilgili bir tablo verilmiştir.

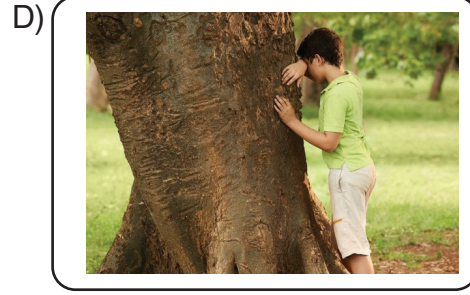
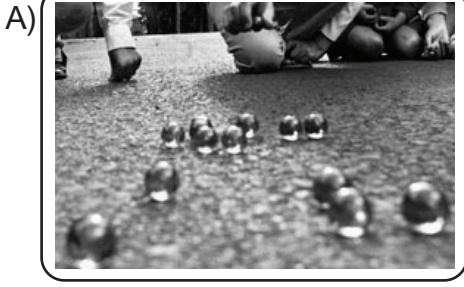
TOPAÇ VE TOPAÇ OYUNU	Geçmiş	Günümüz
		
Topacın Yapımında Kullanılan Malzeme	Ahşap ve pamuk ip	Plastik
Topacı Oyun İçin Hazırlama	İpin bir ucu parmağa bağlanır. Diğer ucu topacın sivri kısmından gövdesine doğru sarılır.	Kurma aracı kurulur.
Oyun Kuralları	Oyuncular topaçlarını aynı anda çevirmeye başlar. Kimin topacı daha uzun süre dönerse oyunu o kazanır.	Oyuncular topaçlarını aynı anda çevirmeye başlar. Kimin topacı daha uzun süre dönerse oyunu o kazanır.

Buna göre topaç ve topaç oyununda geçmişten günümüze gerçekleşen değişim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Topaç oyununun kuralları değişmiştir.
- B) Topacın yapımında kullanılan malzemeler aynıdır.
- C) Günümüzdeki topaç doğal malzemeden yapılmaktadır.
- D) Topacı oyuna hazırlama aşamasında değişiklik olmuştur.

9. Aşağıdakilerden hangisi geleneksel çocuk oyunlarına ait bir görsel değildir?

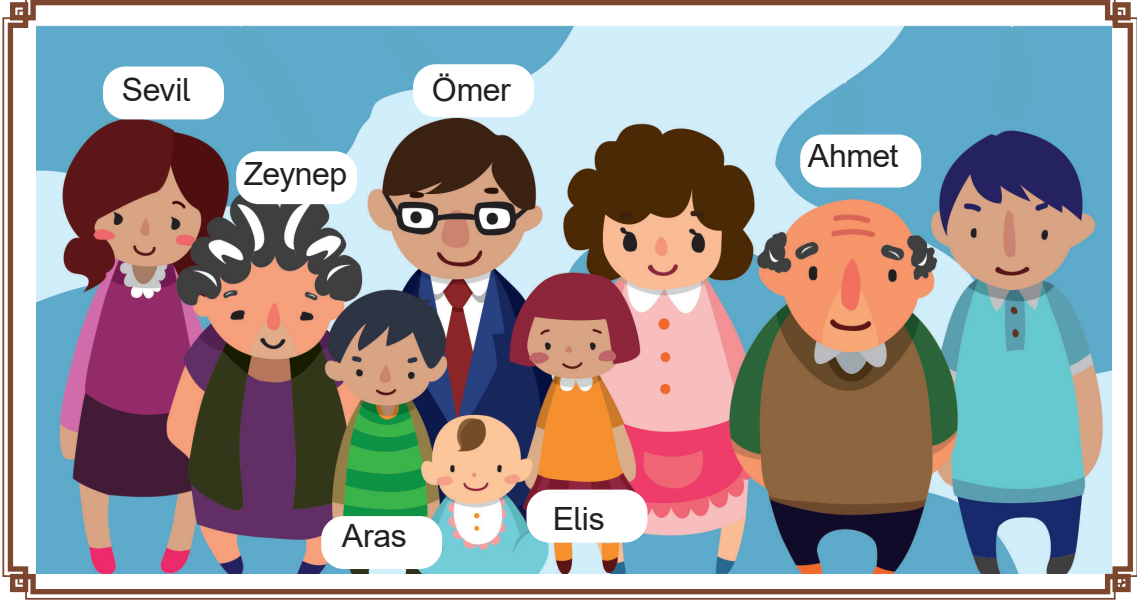

10. Batı Anadolu'da Yunan ordusunun ilerleyişini ilk zamanlarda Kuvayımiliye birlikleri durdurmaya çalıştı. Kuvayımiliye'nin yetersiz kalması nedeniyle Büyük Millet Meclisi (BMM) tarafından "Batı Cephesi Komutanlığı" adıyla ..... kuruldu.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) BMM birlikleri
- B) Düzenli ordu
- C) Kuva-yı Seyyare
- D) Kuva-yı İnzibâtiye

11. Aşağıda Elis'in ailesi ile çektiği fotoğraf yer almaktadır. 4. sınıf öğrencisi Elis aile tarihi araştırması yapmak istemektedir.

Buna göre, Elis öncelikle görseldeki hangi aile bireyleri ile röportaj yapmalıdır?

- A) Zeynep - Ahmet
- B) Ahmet - Sevil
- C) Sevil - Ömer
- D) Aras - Ömer

12. Aşağıdaki görsellerden hangisi millî kültürümüze ait değildir?

A)

B)

C)

D)

13. "Millî kültürümüzü yansıtan öğeleri yalnızca evlerimizde değil çevremizde de görebiliriz. Bunlar mahallemizdeki tarihi bir yapı, şehrimizin meydanındaki bir anıt veya çarşıda, pazarda satılan el işi ürünler olabilir. Millî kültür öğelerimizi görebileceğimiz yerlerden biri de pek çok şehrimizde bulunan etnografya müzeleridir."

Bu açıklamaları yapan Meral Öğretmen, öğrencilerinden bir sonraki ders için etnografya müzesinde sergilenen millî kültür öğeleri ile ilgili görseller getirmelerini istemiştir.

Buna göre, öğrencilerin getirdiği görsellerden hangisi etnografya müzelerinde sergilenmez?

14. Aşağıda bazı çocuk oyunlarının oynanışı ve isimleri verilmiştir.

Oyunların Oynanışı

Oyunların İsimleri

☐

İki takım arasında bir top ve avuç içi büyüklüğündeki yassı kiremitlerin üst üste dizilmesi ile oynanır.

☐

Oyuncular ilk olarak sayışarak bir ebe seçerler. Oyun, ebinin yüzünü duvara dönerek yüksek sesle sayması ile başlar. Geçmişte karaguni olarak adlandırılırdı.

☐

Genellikle erkek çocuklarının koyun, keçi veya danaların ön dizlerinde bulunan bir eklem kemiği ile oynadığı oyundur.

☐

Aşık oyunu

☐

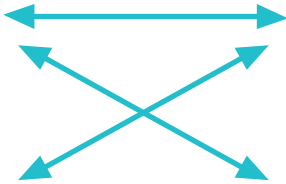
Saklambaç

☐

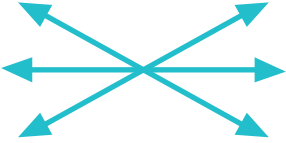
Dalye

Verilen açıklamalar ile oyun isimleri oklarla eşleştirildiğinde okların görünümü nasıl olur?

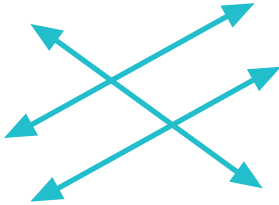
A)

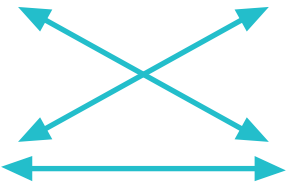
B)

C)

D)

15. Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak Millî Mücadele'yi başlattı. Havza ve Amasya'da genelgeler yayımlayarak Türk milletine yurdumuzun içinde bulunduğu durumu ve kurtuluş yolunu anlattı. Halkın işgalleri protesto etmesini istedi. Erzurum Kongresi'nde vatanın bölünmez bütünlüğünü vurguladı. Sivas Kongresi'nde millî cemiyetleri tek çatı altında topladı.

Millî Mücadele Dönemi'nde yapılan çalışmalar ve alınan kararlarla,

- I. Toplumsal birlik ve beraberliği sağlamak
- II. Millî cemiyetleri tek çatı altında toplamak
- III. Millî bilinci uyandırmak

ilkelerinden hangileri amaçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

16. Aşağıda Şahin Bey'in yazdığı mektuptan bir bölüm verilmiştir.

"Kirli ayaklarınızın bastığı şu toprakların her zerresinde Türk kanı vardır. Eski zamanlardan beri Türkler bu topraklarda yaşamaktadır. Sadece siz değil, bütün dünya bir araya gelse bizi bu topraklardan ayıramaz. Sonra sen, Türk esir yaşamaz, diye duymadın mı? Sizler canı kıymetli insanlarsınız. Bize çatmayınız. Bir gün evvel topraklarımızdan savuşup gidiniz..."

Mektupta yazılanlara göre Şahin Bey'in;

- I. Vatansever
- II. Özgürlükçü
- III. Cesur

kişilik özelliklerinden hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

17. Aşağıda görselleri verilen Millî Mücadele dönemi kahramanlarımız hakkında bilgiler verilmiştir.

Gördesli Makbule, Yunan ordusunun İzmir'i işgal etmesi üzerine kocası Halil Efe ile birlikte Yunanlılara karşı mücadele etmiştir.

Şerife Bacı, İnebolu'dan Kastamonu'ya karlı bir dönemde cephane taşıırken donarak şehit olmuştur.

Tayyar Rahmiye Hanım, Osmaniye'de Fransız karargâhına taarruzlar düzenleyerek düşman kuvvetlerini yıpratmıştır.

Yukarıda verilen açıklamalarla ilgili hangisi söylenebilir?

- A) Kurtuluş Savaşı'nda kadınlar da katkı sağlamıştır.
- B) Kurtuluş Savaşı'nda yalnızca askerler mücadele etmiştir.
- C) Kadın kahramanlarımızın tamamı Batı Cephesi'nde yer almıştır.
- D) Bütün cephelerde sadece Kuvayımiliye birlikleri mücadele etmiştir.

18. Egemen, öğretmenin verdiği "aile tarihi araştırma" görevini sınıfta sunmuştur. Öğretmeni Egemen'in yaptığı çalışmada bir hata olduğunu fark etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin Egemen'in çalışmasında fark ettiği bir hata olabilir?

- A) Ailesi hakkında annesinden bilgi almıştır.
- B) Babaannesinden yaşadıkları yerler hakkında bilgi almıştır.
- C) Kardeşinden ailesi ile ilgili anılarını anlatmasını istemiştir.
- D) Dedesi ile aile büyüklerinden kalma eski belgeleri incelemiştir.

19.

1. Görüşme yapılacak kişi belirlenir.
2. Görüşme yeri ve zamanı belirlenir.
3. Sorular belirlenir.
4. Görüşme yapılır.
5. Görüşme sırasında kullanılacak araç gereçler hazırlanır.
6. Görüşme kayıtları düzenlenerek yazılı hâle getirilir.

Sözlü tarih araştırması yapacak olan bir öğrenci, yukarıdaki planı hazırlamıştır. Daha sonra incelediğinde planında bir hata olduğunu fark etmiştir.

Hatanın düzeltilmesi için hangi aşamalar yer değiştirmelidir?

- A) 1 ve 3
- B) 2 ve 4
- C) 4 ve 5
- D) 5 ve 6

20. 19 Mayıs 1919 tarihinde Anadolu'ya geçen Mustafa Kemal, millî bilinci uyandırmaya çalıştı. Bu amaçla Havza ve Amasya Genelgeleri'ni yayımlayarak Türk milletine yurdumuzun kurtuluş yolunu anlattı. Halkın işgallere karşı protesto mitingleri düzenlemesi gerektiğini vurguladı. Erzurum Kongresi'nde ise vatanın bölünmez bir bütün olduğunu dile getirdi. Sivas Kongresi'ni gerçekleştirdiğinde de millî cemiyetleri tek çatı altında birleştirerek birlik ve beraberliği sağladı.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Sivas Kongresi'nde birlik ve beraberliği sağlamıştır.
- II. Havza ve Amasya Genelgeleri'nde halkı bilgilendirmiştir.
- III. Erzurum Kongresi'nde vatanın bütünlüğünü vurgulanmıştır.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

21. Aşağıda bir öğrencinin aile tarihi araştırması hakkında verdiği bilgiler yer almaktadır.

"Aile tarihi çalışmamda, babaanneme sorular sordum ve verdiği cevapları dikkatle dinledim. Aynı zamanda konuşmasını kaydettim. Ailemizin geçmişini daha iyi öğrenmem için babaannem, çoğu siyah beyaz olan fotoğraflardan oluşan fotoğraf albümünü getirdi. Bu sayede ailemizin büyüklerini tanımış oldum. Babaannem daha sonra odasından bir çanta getirdi. Çantadan dedemin eski bir saati çıktı. Dedemin saatini görünce çok duygulandım."

Buna göre öğrenci, araştırma yöntemlerinden hangisini kullanmamıştır?

A) Nesneler

B) Sözlü tarih

C) Yazılı kaynaklar

D) Görsel kaynaklar

22. Aşağıda görselleri ve isimleri verilen Millî Mücadele kahramanlarından hangisinin mücadele ettiği şehir yanlış verilmiştir?

A)

Ali Saip Bey - Urfa

B)

Sütcü İmam - Maraş

C)

Şahin Bey - Antep

D)

Tayyar Rahmiye Hanım - Hatay

23. İzmir'in işgaline tepki göstererek Yunan askerlerine ilk kurşunu atan Hukukubeşer gazetesi başyazarı, Millî Mücadele'nin sembol isimlerinden biri olan kahramanımız kimdir?

- A) Şahin Bey
- B) Sütçü İmam
- C) Yörük Ali Efe
- D) Hasan Tahsin

24. I. Bayramlarda akraba ziyaretlerine gitmek
II. Kına gecesinde yöresel kıyafet giymek
III. Büyüklerimizin elini öpmek
IV. Hukuk kurallarına uymak

Yukarıdakilerden hangileri kültürel öğelerimize örnek gösterilebilir?

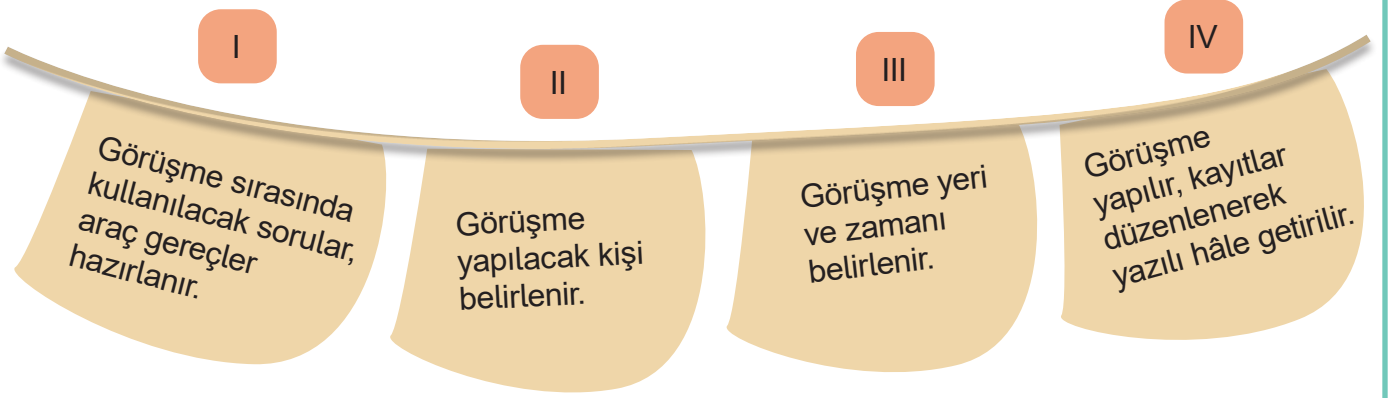
- A) I ve II
- B) II ve IV
- C) I, II ve III
- D) I, III ve IV

25. Millî bayramlarımız, Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde kazandığımız önemli başarıların simgelerindendir. Her yıl ülkemizin her bir köşesinde coşku ile kutlanan bu bayramlar, millî birlik ve beraberliğimizi güçlendirmektedir. Aynı zamanda geçmişimizi gururla hatırlamamızı sağlar.

Verilen bilgiler millî kültür öğelerimizden hangisinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Dil
- B) Tarih
- C) Din
- D) Sanat

26. Tülin Öğretmen, sözlü tarih çalışmasının aşamalarını kartonlara yazarak bir ip üzerine asmış ve öğrencilerinden bu aşamaları doğru olarak sıralamalarını istemiştir.

Buna göre doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II, I, III, IV
- B) III, II, I, IV
- C) I, II, III, VI
- D) II, III, I, IV

27. Merhaba ben Ayşe. Sosyal bilgiler dersinde geçmişte ve günümüzde oynanan çocuk oyunları ile ilgili bir ödevim vardı. Önceliğim geçmişteki çocuk oyunlarını öğrenip günümüz oyunları ile karşılaştırmaktı. Bunun için dedemden yardım almaya karar verdim ve dedeme “Çocukluğunuzda hangi oyunları oynardınız?” diye sordum. Dedem de çocukluk yıllarında oynadıkları oyunları bana uzun uzun anlattı.

Ayşe’nin dedesi aşağıdaki çocuk oyunlarının hangisinden bahsetmiş olamaz?

- A) Aşık oyunu
- B) Sudoku
- C) Dalıye
- D) Topaç çevirme oyunu

28.

	Özellikler		Millî Mücadele Kahramanlarımız
1	Osmaniye'de Fransızların halka yaptığı zulümlere karşı gelip Millî Mücadele'ye katılan kahramanımızdır.	a	 Sütcü İmam
2	Maraş savunmasında önemli katkıları olan kahramanımızdır.	b	 Hasan Tahsin
3	İzmir'in işgaline ilk tepkiyi veren, Yunan askerlerine ilk kurşunu atan gazeteci kahramanımızdır.	c	 Şahin Bey
4	Antep'te düşmana meydan okuyan ve Fransızların Antep'e girmesini engelleyen kahramanımızdır.	d	 Tayyar Rahmiye Hanım

Aşağıdakilerin hangisinde Millî Mücadele kahramanlarımız ile özellikleri doğru eşleştirilmiştir?

A) 1-d, 2-a, 3-b, 4-c

B) 1-b, 2-d, 3-a, 4-c

C) 1-c, 2-b, 3-d, 4-a

D) 1-a, 2-b, 3-c, 4-d

29. İki arkadaş teneffüste geçmişte oynanan ancak günümüzde pek fazla bilinmeyen geleneksel oyunları oynamak istemişlerdir. Bunun için eve gidince araştırma yapmışlar ve araştırmaları sonucunda seçtikleri oyunları ve bu oyunların görsellerini okulda arkadaşlarıyla paylaşmışlardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi iki arkadaşın seçtiği oyuna ait bir görsel görseldir?

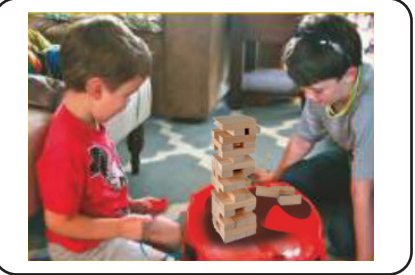
A)

B)

C)

D)

30. Ece, aile tarihini çok merak etmektedir. Bu nedenle ailesinin tarihini araştırmaya yönelmiş ve birtakım kaynaklardan araştırmalar yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi, Ece'nin aile tarihini öğrenmek için yararlandığı kaynaklardan biri olamaz?

- A) Ailesi ile birlikte ziyaret etmeyi planladığı müzeler
- B) Aile büyüklerinin geçmişe yönelik anlattıkları
- C) Aile bireylerinin eskiye yönelik tuttuğu notlar
- D) Aile büyüklerinden kalan fotoğraflar

31. Millî Mücadele sırasında gerçekleşen gelişmeler aşağıda verilmiştir.

- I. Cumhuriyet ilan edildi.
- II. Sivas'ta kongre toplandı.
- III. Erzurum'da kongre toplandı.
- IV. Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı.
- V. Mustafa Kemal Atatürk Samsun'a çıktı.

Bu gelişmelerin kronolojik sıralaması hangi seçenekte doğru verilmiştir?

- A) V - III - II - IV - I
- B) IV - I - V - III - II
- C) V - II - III - I - IV
- D) IV - V - II - III - I

32. Millî Mücadele'de mühimmat ve silah İstanbul'dan İnebolu'ya, oradan da Ankara'ya taşınıyordu. Bu yola "İstiklal Yolu" adı verildi. Bu güzergâhtaki en büyük fedakârlığı kadınlar üstleniyordu. Bu kadınlardan biri de Şerife Bacı'ydı. Şerife Bacı, İnebolu'dan Kastamonu'ya kağııyla cephaneye taşıyordu. Genç kadın bir seferinde kafilesinin gerisinde kaldı. Buna rağmen sürekli yağın kar altında gece boyunca yoluna devam etti. Cephaneye yüklü kağıısıyla Kastamonu Kışlası önüne kadar gelebildi. Ancak şehre girmeye gücü yetmedi. Donarak şehit oldu.

Bu metne verilebilecek en doğru başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Kağıı Arabaları
- B) Kastamonu Kışlası
- C) Millî Mücadele'de Türk Kadını
- D) Kurtuluş Savaşı Cepheleeri

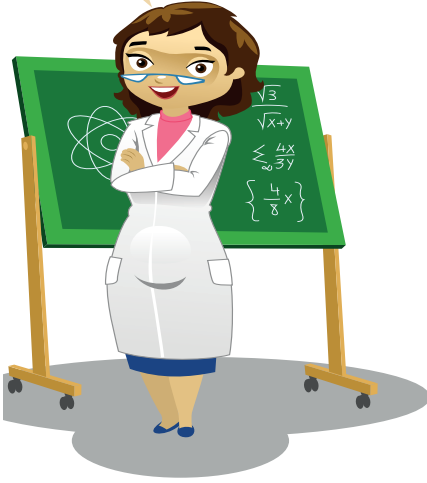
33. Mondros Ateşkes Antlaşmasından sonra Fransızlar Maraş'ı işgal ettiler. Fransızlardan destek alan Ermeniler, Türklere karşı şiddet eylemlerine giriştiler. Fransızların ve işbirliği yaptıkları Ermenilerin, evlerine gitmekte olan Türk kadınlarına saldırmaları ve halka yaptıkları zulüm üzerine Maraş halkı harekete geçti. İşgalci kuvvetler, Maraş halkının direnişine dayanamayarak geri çekilmek zorunda kaldı.

Metne göre Güney Cephesi'ndeki mücadelelerle ilgili hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) En şiddetli çarpışmalar Maraş'ta yaşanmıştır.
- B) Güney Cephesi'ndeki zaferi düzenli ordu kazanmıştır.
- C) Maraş halkı işgale karşı millî duygularla hareket etmiştir.
- D) Fransızlarla Ermeniler arasında görüş ayrılıkları yaşanmıştır.

34.

Çocuklar bu hafta hangi oyunları oynadınız?

Öğretmenim biz aşık oyunu oynadık.

Kerem

Öğretmenim biz saklambaç oynadık.

Öğretmenim ben bilgisayar oyunu oynadım.

Yusuf

Ceren

Öğrencilerin cevapları değerlendirildiğinde öğrencilerden hangileri geleneksel çocuk oyunu oynamıştır?

- A) Ceren
- B) Kerem ve Ceren
- C) Ceren ve Yusuf
- D) Kerem ve Yusuf

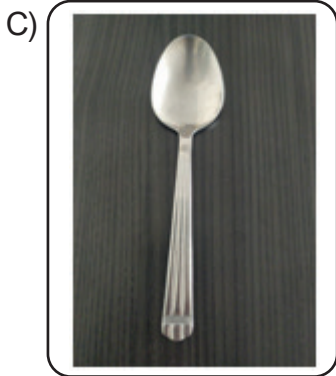
35. 1882'de İstanbul'da doğdu. 1905'te Harp Akademisini bitirdikten sonra kurmay subay oldu. I. Dünya Savaşı'nda çeşitli cephelerde büyük başarılar elde etti. Erzurum Konresi'nin toplanmasında önemli bir rol oynadı. Kurtuluş savaşında Doğu Cephesi Komutanlığına getirildi.

Yukarıdaki metinde tanıtılan Millî Mücadele dönemi kahramanımız kimdir?

- A) İsmet İnönü
- B) Sütçü İmam
- C) Ali Saip Bey
- D) Kâzım Karabekir

36. Ayla, anneannesinin yatak odasında bulunan eski çeyiz sandığının içinde ne olduğunu merak eder ve anneannesinden sandığın içindekileri göstermesini ister. Anneanesi de sandığın içindekileri tek tek çıkararak Ayla'ya gösterir.

Sandıktan çıkarılan aşağıdaki ürünlerden hangisi millî kültürümüze ait olabilir?

37. Hakan, yaşadıkları şehirdeki etnografya müzesini annesiyle ziyaret ediyor. Müzeye girişte görevliden aşağıdaki tanıtım broşürünü alıyor. Broşürü incelerken annesi Hakan'a, babaannesinin ata yadigarı bakır bileziği bu müzeye bağışladığını söylüyor. Çok heyecanlanan Hakan müzede önce o bileziğin sergilendiği salonu görmek istiyor.

Hakan'ın bakır bileziği görebilmesi için kaç numaralı salona gitmesi gerekir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
38. I. Bayramlarda büyüklerin ziyaret edilmesi
II. Aile ve akrabaların birbirlerine destek olması
III. Aile bireylerinin ayrı odalarda vakit geçirmesi
IV. Düğünlere sadece arkadaşların davet edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri aile bağlarının kuvvetlenmesine katkı sağlar?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) III ve IV

39.

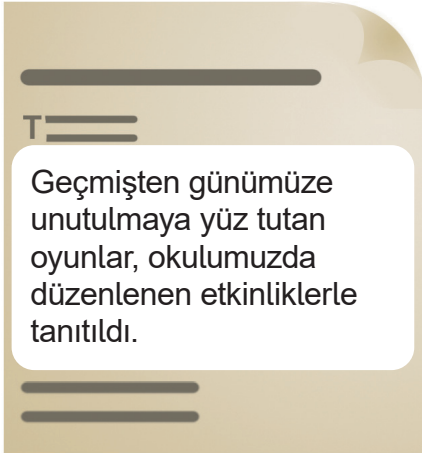
Babam sabah camiden gelince beni uyandırdı. Kıyafetlerimi giydim. Anne ve babamın yanına giderek ellerini öptüm. Kahvaltının ardından aile büyüklerimizi ziyarete gittik. Onların da ellerini öptüm. Ziyaretlerimizde bize baklava ikram ettiler. Babam “İki gün daha akraba ve komşularımızı ziyarete gideceğiz.” dedi.

Duygu’nun metinde anlattığı millî kültür ögemiz aşağıdakilerden hangisidir?

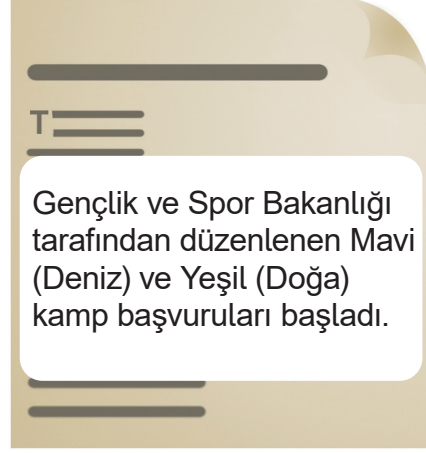
- A) Düğün
- B) Bayram
- C) El sanatı
- D) Hasta ziyareti

40. “Türkiye’de geleneksel çocuk oyunları ile ilgili etkinlikler düzenlenerek millî kültüre sahip çıkılmaktadır.” diyen bir kişi bu görüşüne aşağıdaki gazete haberlerinden hangisini kanıt gösterebilir?

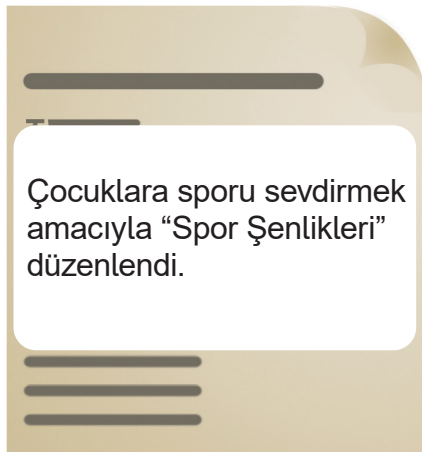
A)

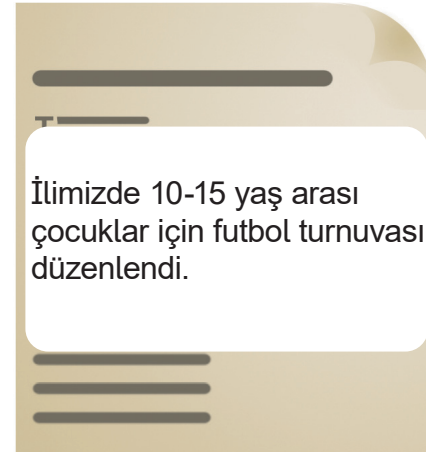
B)

C)

D)

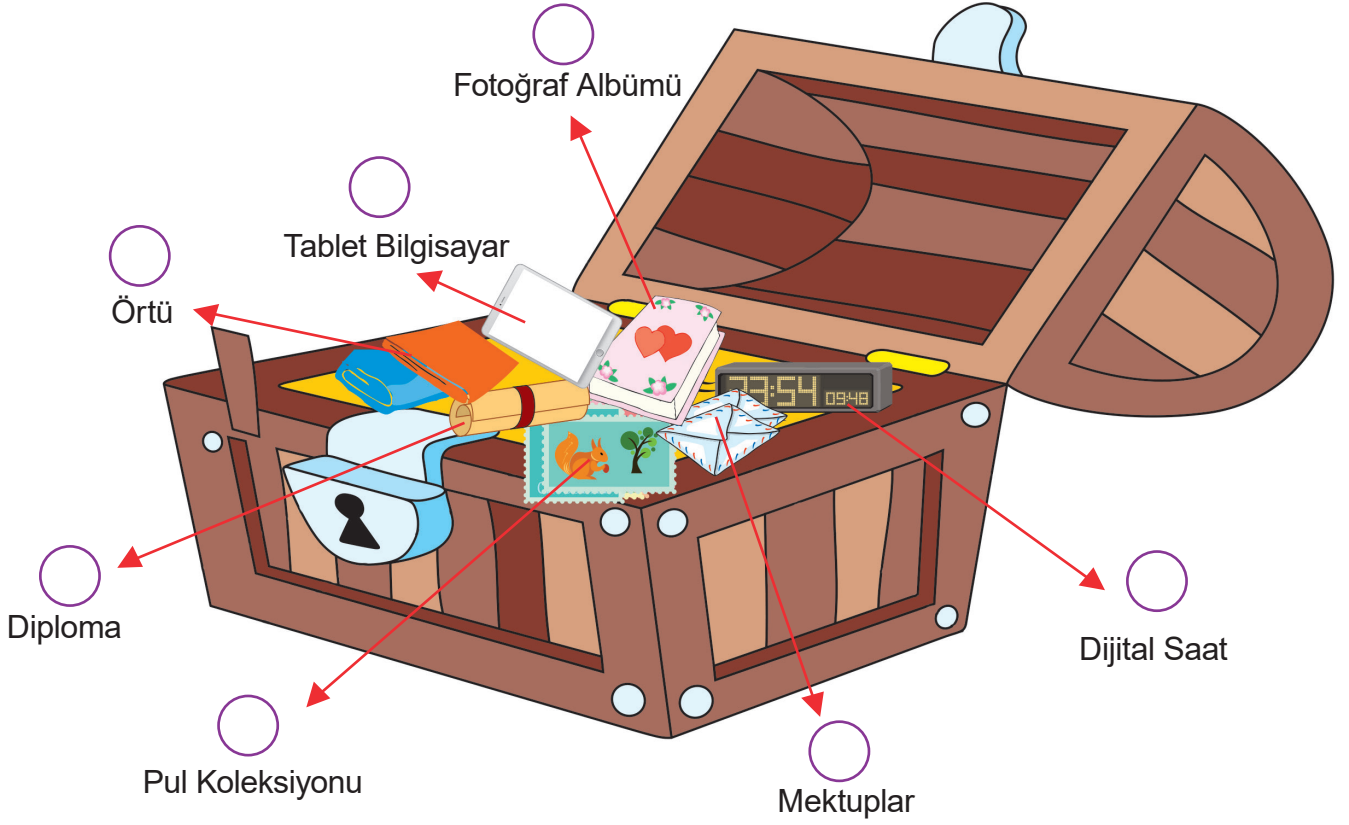

41. Öğretmeni Ayşegül'den ailesinin geçmişi hakkında sözlü tarih çalışması yapmasını istemiştir.

Görüşme sırasında doğaçlama yapar.	Görüşme yapacağı kişiyi seçer.	Görüşme yapar.
Görüşme için soru hazırlar.	Görüşmeden sonra bilgileri düzenler.	Görüşme yapacağı arkadaşını seçer.
Görüşme süresini önceden belirler.	Görüşme sırasında kullanacağı araç ve gereçleri hazırlar.	Görüşme yerini ve zamanını belirler.

Buna göre, ailesinin geçmişi ile ilgili araştırma yapmak isteyen Ayşegül'ün kullanması gereken kutucukları **MAVİ**; kullanmaması gereken kutucukları ise **KIRMIZI** renk ile boyayarak ona yardımcı olunuz.

42. Ali babaannesine ait aşağıdaki sandığı açmış ve sandığın içindekileri incelemiştir.

Ali, geçmişe ait olmayan eşyaları sandıktan çıkarmak istiyor.

Çıkaracağı eşyaların üstündeki daireleri boyayarak Ali'ye yardım ediniz.

43. Aşağıda millî kültürümüzü yansıtan ögeler verilmiştir. Bu kelimeleri bulmaca üzerinde bulup boyayınız.

kültür

dil

tarih

medrese

gelenek

inanç

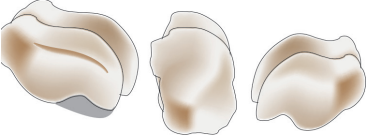
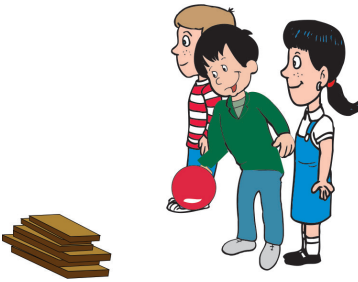

çeyiz

müze

miras

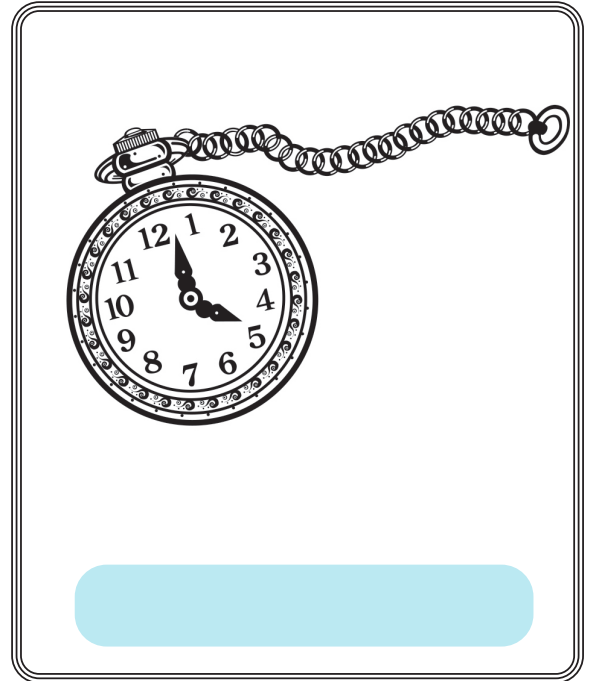
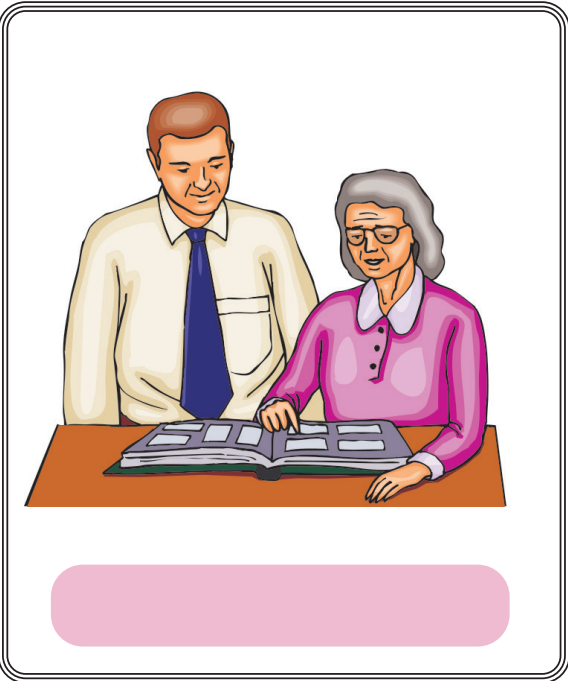
E	R	M	A	C	T	Y	J	I	K	L	M	V	V	D	G	L
T	E	U	E	M	A	O	L	L	T	K	T	R	B	O	A	A
A	O	T	V	A	Ğ	Y	E	V	E	N	G	K	O	P	R	E
R	Y	R	V	S	R	O	E	R	İ	T	E	K	S	D	İ	L
İ	İ	N	A	N	Ç	K	T	İ	N	S	L	R	A	G	R	D
H	H	E	H	Z	D	L	M	E	D	R	E	S	E	F	A	D
U	J	D	G	C	H	Ş	J	O	N	İ	N	O	S	D	G	F
K	K	E	N	D	Ç	E	Y	İ	Z	B	E	U	C	V	H	M
L	L	D	E	Ç	N	İ	H	U	U	N	K	I	J	B	J	Ü
Ş	İ	V	E	G	Y	U	G	K	E	M	İ	R	A	S	M	Z
Y	O	U	U	T	I	M	K	L	R	G	U	R	T	N	Ö	E
Ö	P	U	O	Y	K	Ü	L	T	Ü	R	I	J	U	H	Ç	U
Ç	Ğ	J	L	U	L	H	L	Ö	N	N	P	M	H	Ö	L	L

44. Tabloda açıklamaları verilen oyun ya da oyuncakların isimlerini yanlarında yer alan boşluklara yazınız.

1.		Koyun, keçi veya danaların ön dizlerinde bulunan bir eklem kemiğiyim. Eskiden de çocuklara oyuncak olurmuşum.	.....
2.		İki takımın olması benim için yeterlidir. Yassı kiremit parçaları ve bir de top getirdiklerinde hemen başlatırım oyunu.	.....
3.		Ebe belirlemek benim işim. Sobelemek benim işim. Arkadaşının adını yanlış söylersen çanak çömlek patlatmak yine benim işim.	.....
4.		Şimşir gibi sert ağaçlardan yapılan bir ucu sivri ve armuda benzeyen oyuncağım.	.....

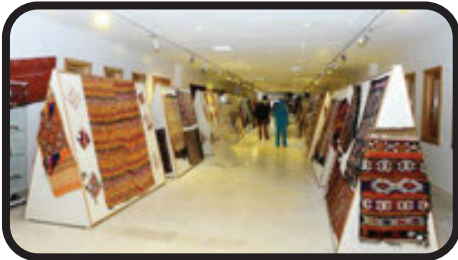
45. Aile, kökleri geçmişe uzanan toplumsal bir kurumdur. Ailelerimizin geçmişinde evlilikler, akrabalık ilişkileri, doğumlar, ölümler ve göçler önemli yer tutar. Pek çok insan da aile büyüklerinin nasıl ve nerede evlendiklerini, nerelerde yaşadıklarını ve hangi işlerde çalıştıklarını öğrenmek ister. Aile tarihi hazırlanırken genellikle sözlü tarih yöntemi kullanılır. Sözlü tarihin yanı sıra yazılı ve görsel kaynaklardan ve çeşitli nesnelerden yararlanır.

Verilen açıklamalardan yola çıkarak aşağıdaki görsellerin, aile tarihi hazırlanırken kullanılan yöntemlerden hangisini işaret ettiğini altlarına yazınız.

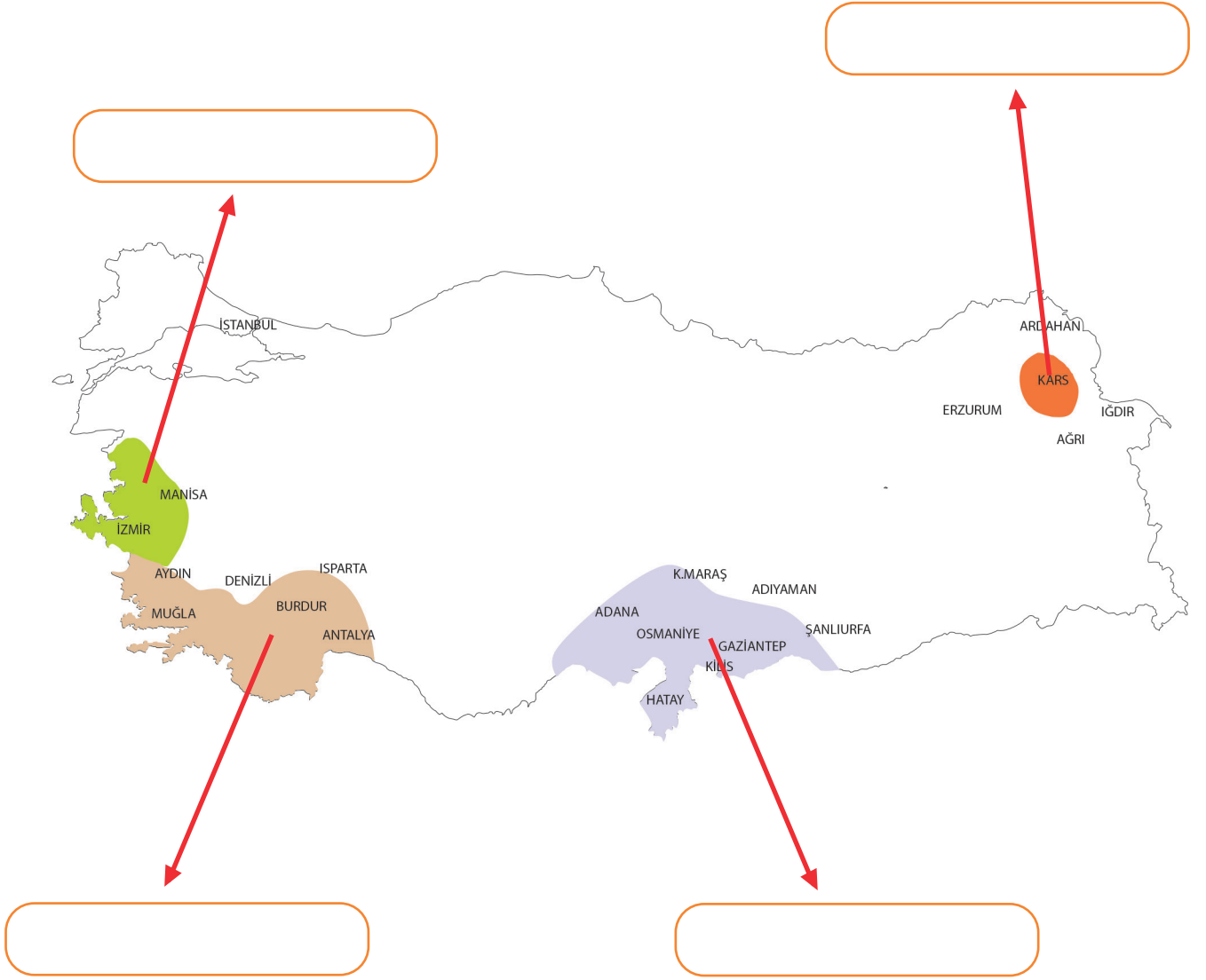
46. Her milletin bir dili, gelenekleri ve görenekleri, millî kıyafetleri, bayramları, inançları, ahlak  değerleri ve sanat anlayışı bulunmaktadır. Kökleri tarihin derinliklerine uzanan Türk milleti zengin bir kültüre sahiptir.

Aşağıda verilen görsellerden Türk kültürüne ait olanları işaretleyiniz.

☐☐☐☐☐☐

47. Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında 30 Ekim 1918’de Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti, bağımsızlığını ve kendini savunma imkânlarını kaybetmiş, galip devletler Anadolu topraklarını işgal etmiştir. Mondros Ateşkes Antlaşması sonucunda Anadolu topraklarının çeşitli devletler tarafından işgal edilen kısımları aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

Buna göre, harita üzerinde gösterilen bu kısımların hangi milletler tarafından işgale uğradığını ilgili kutucuklara yazınız.

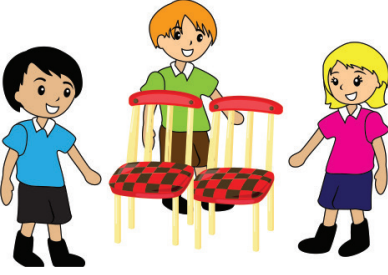
48. Aşağıda sol sütunda bazı tarihsel olaylar verilmiştir. Sağ sütunda ise bu olayların tarihleri karışık olarak verilmiştir.

Sol sütunda bulunan tarihsel olayların başındaki harfleri tarihlerin başındaki boşluğa yazarak eşleştiriniz.

A	Mustafa Kemal, Millî Mücadele'yi başlatmak için Samsun'a gitti.		19 Mayıs 1919
B	Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı.		11 Ekim 1922
C	Başkomutanlık Meydan Muharebesi kazanıldı.		30 Ekim 1918
Ç	Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı.		30 Ağustos 1922
D	TBMM açıldı.		23 Ağustos 1921
E	Sakarya Meydan Muharebesi başladı.		23 Nisan 1920

49. Aşağıda bazı oyunların görselleri verilmiştir.

Bu görseller ile kutucuklar içinde yazan oyun isimlerini eşleştiriniz.

Mendil Kapmaca

Körebe

Seksek

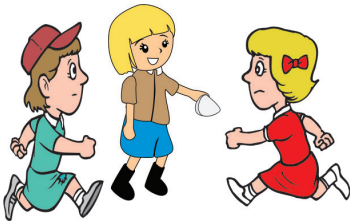
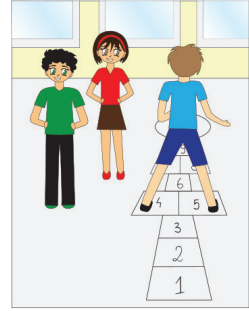
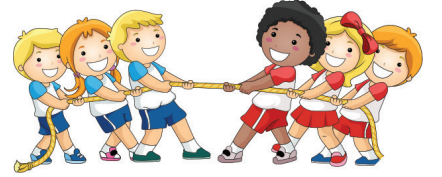
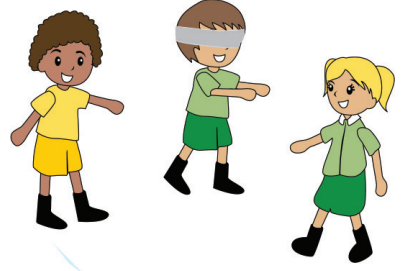
Halka Çevirme

Halat Çekme

İp Atlama

Saklambaç

Sandalye Kapmaca

50. Aşağıda verilen görsellerden millî kültürümüzü yansıtan öğeleri işaretleyiniz.

51. Aşağıda Millî Mücadele Dönemi kahramanlarımızın isimleri ve savaştıkları cepheler verilmiştir.

Kahramanlarımızın isimlerini savaştıkları cepheye göre eşleştirerek uygun kutunun üzerindeki boşluklara yazınız.

Kazım Karabekir

Tayyar Rahmiye Hanım

İsmet İnönü

Sütçü İmam

Hasan Tahsin

Yörük Ali Efe

Şahin Bey

Ali Saip Bey

DOĞU CEPHESİ

GÜNEY CEPHESİ

BATI CEPHESİ

Oyun iki takım arasında bir top ve avuç içi büyüklüğündeki yassı kiremit parçalarıyla oynanır. Kiremitlerin sayısını oynayanlar belirler. Ortalama olarak yedi sekiz kiremitle oynanır. Kiremit parçaları üst üste dizilir. Atışı yapacak takımın oyuncularından biri elindeki topu dört beş metre uzağa dizilmiş kiremitlere doğru yuvarlar. Oyuncu bir kiremit bile yıkmayı başardığı anda takım arkadaşlarıyla birlikte etrafa kaçar. Ebe olan takımın oyuncuları ise topla kendi aralarında paslaşarak kaçanları vurmaya çalışırlar. Bu sırada kaçan oyuncular bir yandan vurulmamaya dikkat ederken diğer yandan kiremitleri tekrar üst üste dizmeye çalışırlar. Topla vurulan oyuncu oyundan çıkar. Bir oyuncu, üzerine gelen topu havada yakalayabilirse vurulmamış sayılır ve tuttuğu topu rakiplerinin alamayacağı bir yere fırlatarak arkadaşlarına zaman kazandırır. Vurulmaktan kurtulup kaçabilen oyuncular kiremitlerin tamamını yeniden dizebilirlerse dalye yapmış olurlar ve oyun yeniden başlar. Atışı yapan takımın bütün oyuncuları kiremitlerin tamamını dizmeden vurulurlarsa oyunu kaybetmiş sayılır ve ebe olurlar. Bu durumda atış hakkı diğer takıma geçer.

Bu metne göre dalye oyunu hakkında aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a. Dalye oyunu için gerekli olan araç gereçler nelerdir?

.....

.....

.....

b. Dalye oyunu kaç kiremitle oynanır ve kiremitlerin dizimi nasıldır?

.....

.....

.....

c. Oyuncu üzerine gelen topu havada yakalarsa ne olur?

.....

.....

.....

d. Dalye oyununda ebe olacak takım nasıl belirlenir?

.....

.....

.....

53. Aşağıda verilen cümlelerin karşılığı olan kelime ve kelime gruplarını bulup kutucuklara yazınız.

- Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanıdır.

- Bu oyunda ebe seçilen kişinin gözleri bağlanır. Ebe diğer arkadaşlarından birini yakalamaya çalışır.

- Millî Mücadele'de Doğu Cephesi komutanı olarak büyük kahramanlıklar göstermiştir.

- Kültürümüze ait sıcak tüketilen ve kırk yıl hatırı olan içecektir.

- Batı cephesi komutanı olarak ve I. İnönü ve II. İnönü Savaşlarında büyük kahramanlıklar göstermiştir.

- Vatanın bölünmez bütünlüğünün vurgulandığı kongredir.

- İzmir'i işgal eden Yunanlılara karşı 15 Mayıs 1919'da ilk kurşunu sıkan gazeteci kahramandır.

- Gösterdiği kahramanlık sonucu TBMM'nin Urfa iline verdiği unvandır.

- Kurtuluş Savaşı'nda Batı Cephesi'nde savaştığımız millettir.

- İlk meclis hükümetinde millî savunma bakanlığı görevini yürütmüştür.

- Ebe olan kişinin topu havaya atarken gruptaki bir arkadaşının ismini söylediği oyunun adıdır.

54. Aşağıda verilen cümlelerden doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- ☐ Saklambaç geçmişte Türk toplumunda karaguni adıyla bilinen bir oyundur.
- ☐ Osmanlı Devleti Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalayarak bağımsızlığını kaybetmiştir.
- ☐ Pizza ve hamburger millî kültürümüzü yansıtan yemeklerimizdendir.
- ☐ Gelenek ve görenekler kanunlarda belirtilmez ancak toplum içinde bunlara uyulması beklenir.
- ☐ Erzurum Kongresi'nde vatanın bölünmez bir bütün olduğu vurgulanmıştır.
- ☐ Millî kültürümüzü yansıtan öğeler yalnızca evlerimizde görülür.
- ☐ Mustafa Kemal Atatürk, "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" sözünü Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde söylemiştir.
- ☐ Bayramlarımız, millî kültürümüzü yansıtan öğelerimizden değildir.
- ☐ Aile tarihi hazırlanırken genellikle sözlü tarih yöntemi kullanılır.
- ☐ Sakarya Meydan Muharebesi'nin kazanılmasından sonra Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'ya "Gazilik" ve "Mareşallik" unvanları verilmiştir.

55. Aşağıda Millî Mücadele dönemi kahramanlarının resimleri ve bu dönemde gösterdikleri kahramanlıklara ilişkin bilgiler verilmiştir.

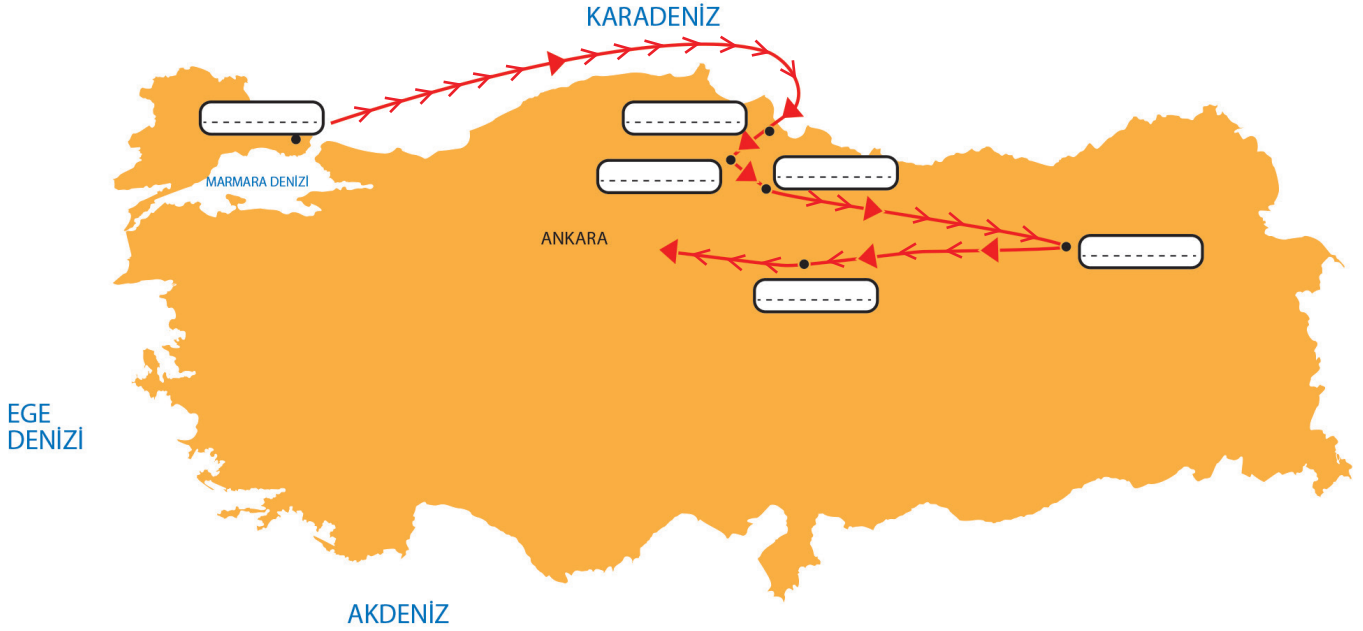
Resimlerin üstündeki numaralar ile verilen bilgileri eşleştiriniz.

1 Mustafa Kemal Atatürk	2 Fevzi Çakmak	3 Ali Saip Bey	4 Gördesli Makbule
5 Tayyar Rahmiye Hanım	6 İsmet İnönü	7 Kazım Karabekir	8 Sütçü İmam
9 Şahin Bey	10 Şerife Bacı	11 Hasan Tahsin	

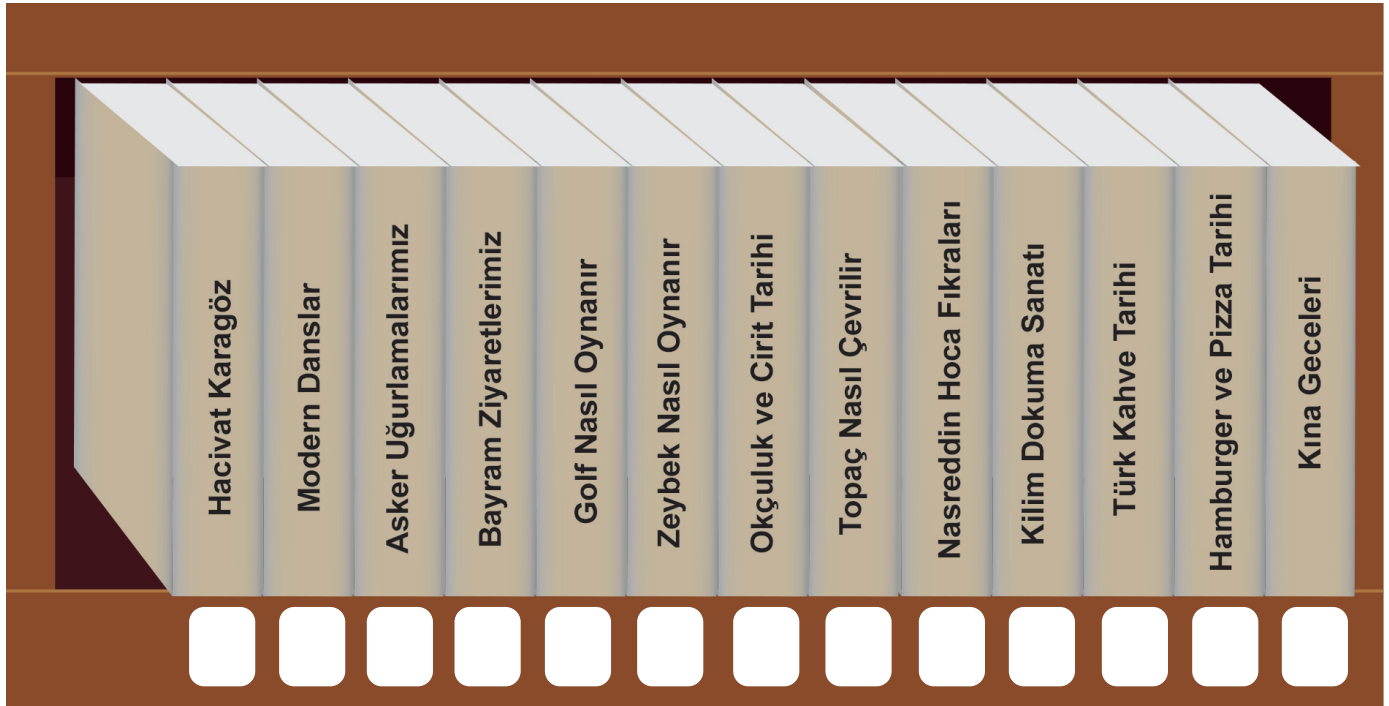
☐	Zekâsı, ileri görüşlülüğü, üstün bir komutan olması ve liderlik ruhu ile Millî Mücadele'nin başlamasını sağlayan önderdir.
☐	Millî Mücadele'de Doğu Cephesi komutanı olarak büyük kahramanlıklar göstermiştir.
☐	Millî Mücadele Dönemi'nde zorlu kış şartlarında Kastamonu'ya kağıyla cephe taşıırken donarak şehit olmuştur.
☐	Millî Mücadele'de Batı Cephesi komutanı olarak düzenli ordunun ilk zaferini kazanmasını sağlamıştır.
☐	Fransız askerlerinin Maraş'ı işgal etmesi üzerine düşmana karşı büyük kahramanlıklar göstermiştir.
☐	Fransızların Antep'i işgal etmesi üzerine Kilis Kuvayımiliye Komutanlığına getirildi.
☐	1919'da İzmir'e ayak basan Yunan askerlerine karşı ilk kurşunu atmıştır.
☐	Fransız işgali sırasında Mustafa Kemal Paşa'nın emriyle Urfa'nın savunmasında önemli rol oynamıştır.

56. Mustafa Kemal Paşa, Bandırma Vapuru ile denize açılmış ve Anadolu'da Millî Mücadele'yi başlatmak amacıyla ilk adımı atmıştır. Halkı bilinçlendirmek ve mücadeleye davet etmek için genelgeler yayımlamış birlik beraberliği sağlamak amacıyla kongreler düzenlemiştir. Sonrasında da TBMM'nin açılışı için Ankara'ya hareket etmiştir.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal Paşa'nın bu süreçteki yolculuğunda geçtiği durakların isimlerini harita üzerinde ok yönünde ilerleyerek uygun kutucuklara yazınız.

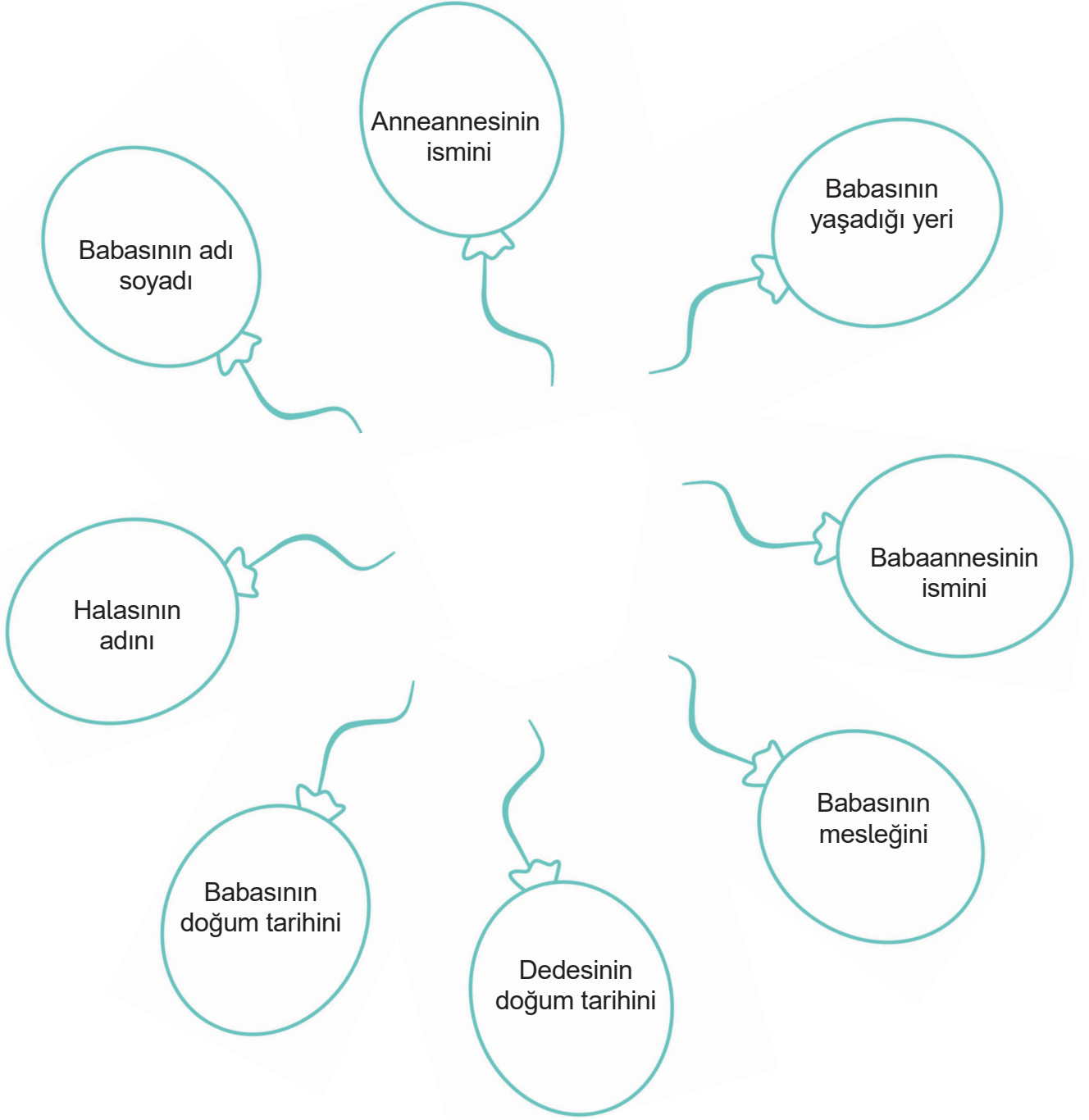

57. Murat, Ahmet Amcanın kütüphanesinden millî kültürümüzü yansıtan eserleri okumak istiyor. Bu eserleri aşağıdan bulup altındaki kutucuğu boyayınız.

58. Çağatay, babasının resmî kimlik belgesine bakarak aile tarihi ile ilgili bazı bilgilere ulaşmak istemektedir.

Çağatay'ın ulaşabileceği bilgilerin yer aldığı balonları boyayınız.

59. Aşağıda verilen tanımların karşılığı olan uygun ifadeleri bulup boş kutucuklara doğru numaraları yazarak eşleştiriniz.

- 1 Yurdun işgali karşısında çeşitli bölgelerde halkın oluşturduğu teşkilata verilen isim.
- 2 Millî mücadele döneminde Yunanlılara karşı savaşılan cephe.
- 3 Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Millî Mücadeleyi başlattığı il.
- 4 I. Dünya Savaşı'nın sonunda işgalci devletlerle imzalanan antlaşma.
- 5 Doğu Cephesi'ndeki savaşlar sonunda imzalanan antlaşma.
- 6 Maraş'taki kurtuluş harekâtını başlatan kahramanımız.
- 7 Sakarya Savaşı'ndan sonra Mustafa Kemal Paşa'ya verilen unvanlar.
- 8 Millî Mücadele Dönemi'nde Güney Cephesi'nde savaştığımız milletler.

- ☐ İstanbul
- ☐ Yunanlılar ve Ermeniler
- ☐ Hasan Tahsin
- ☐ Batı Cephesi
- ☐ Gümrü Antlaşması
- ☐ Sütçü İmam
- ☐ Gazilik ve Mareşallik
- ☐ Fransızlar ve Ermeniler
- ☐ Güney Cephesi
- ☐ Kuvayimillîye
- ☐ Samsun
- ☐ Mondros Ateşkes Antlaşması

60. Karışık verilen harfler ile anlamlı kelimler oluşturarak millî kültürümüze ait oyunları bulunuz.

Ö E K E R B	A R K G A N İ U	E Y D L A

Ç P T O A	A K Ş İ	P M İ A L T A A

S P T İ O	A Y K T A N O P	K E Ç L K A Ç O M İ

61. Aşağıda Figen, Veli ve Pınar'ın arkadaşları ile oynamak istedikleri oyunlarla ilgili bilgiler ve bir labirent verilmiştir.

Figen

Eski adı "karaguni"dir. Yüzyıllardır oynanır. Bu oyunda ebe olan kişi gizlenen oyuncuları bulmaya çalışır.

Pınar

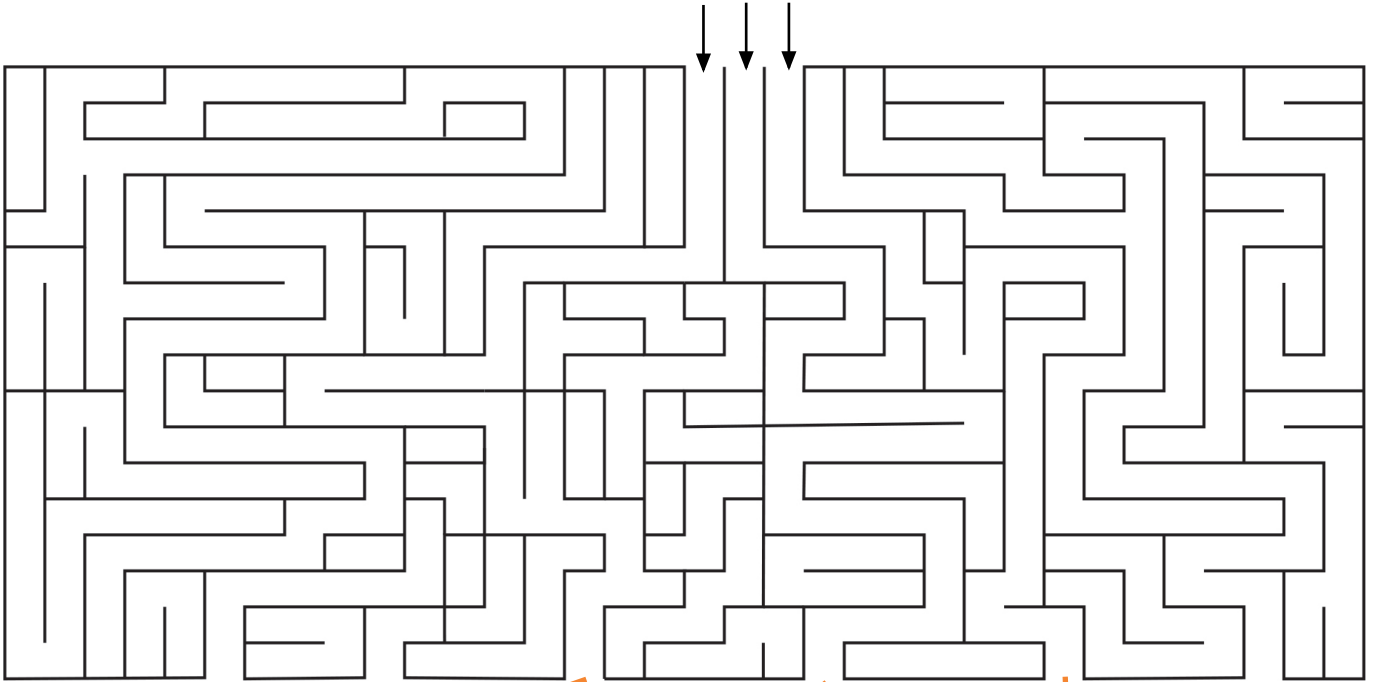
Eskiden yuvarlak çakıllar ya da meyve çekirdekleri ile oynanırken günümüzde kemik, cam ya da demirden yapılan küçük, sert, küre biçiminde toplarla oynanır.

Murat

Oyun bir tür mantık oyunudur. 2 kişi ile oynanır. Her oyuncunun 24 taşı vardır. Önlerinde 6 çukur ve her çukurda 4'er taş bulunur. Amaç oyuncunun kendi sağındaki hazinesine en fazla taşı toplamaktır.

Figen, Murat ve Pınar labirent üzerinde istediği oyuna ulaşmak istiyor. Figen'in istediği oyuna ulaşması için izlemesi gereken yolu yeşile, Veli'nin izlemesi gereken yolu kırmızıya, Pınar'ın izlemesi gereken yolu maviye boyayınız.

Mangala

Misket

Saklambaç

62. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başındaki kutucuğa “D”, yanlış olanlara “Y” yazınız.

☐	Mustafa Kemal Atatürk, Millî Mücadele'nin lideri ve ilk cumhurbaşkanımızdır.
☐	Kuvayımilliye birlikleri Batı Cephesi'nde Fransızlara karşı mücadele etmiştir.
☐	Şahin Bey, Güney Cephesi'nde mücadele eden kahramanlarımızdandır.
☐	Sakarya Muharebesi'nden sonra Mustafa Kemal'e “Gazilik ” ve “Mareşallik” unvanları verilmiştir.
☐	Doğu Cephesi, Mudanya Ateşkes Antlaşması ile kapanmıştır.
☐	Batı Cephesi'nde Fransızlar ile mücadele edilmiştir.
☐	Kazım Karabekir, Doğu Cephesi kahramanlarımızdan biridir.
☐	Millî Mücadele'nin savaş dönemi Mudanya Ateşkes Antlaşması ile sona ermiştir.
☐	Tayyar Rahmiye Hanım, İnebolu'dan Kastamonu'ya kağınyla cephane taşıyan Millî Mücadele kahramanlarındandır.
☐	Millî Mücadele'de üzerinde silah ve cephanelerin taşındığı İnebolu'dan Ankara'ya uzanan yola İstiklâl Yolu denir.

63. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

Türkülerimiz, ülkemizin kültür zenginliğini gösterir.

Birçok şehrimizde bulunan etnografya müzeleri millî kültür öğelerimizi görebileceğimiz yerlerdir.

Kültür öğelerimiz zaman içerisinde hiçbir değişime uğramamıştır.

Dil, tarih ve kültür birliği olan insan topluluğuna millet denir.

Her milletin kendine özgü yaşam biçimi, dili, dini ve giyim tarzı vardır.

Bayramlar akrabalarımıza ve çevremizdeki insanlara karşı olan sevgi ve saygımızı göstermemize vesile olur.

Her millet dili, gelenek ve görenekleri, bayramları ve inançlarıyla diğer milletlerle aynıdır.

Kültürel zenginliklerimizden olan halk oyunları sadece düğünlerde oynanır.

Kültürün değişime uğramasının en somut örneği, mimari alanında görülür.

CEVAP ANAHTARI

1. D	11. A	21. C	31. A
2. C	12. D	22. D	32. C
3. C	13. C	23. D	33. C
4. B	14. B	24. C	34. B
5. C	15. D	25. B	35. D
6. C	16. D	26. D	36. B
7. C	17. A	27. B	37. D
8. D	18. C	28. A	38. A
9. C	19. C	29. B	39. B
10. B	20. D	30. A	40. A

41. Öğretmeni Ayşegül'den ailesinin geçmişi hakkında sözlü tarih çalışması yapmasını istemiştir.

Görüşme sırasında
doğaçlama yapar.

Görüşme yapacağı
kişiyi seçer.

Görüşme yapar.

Görüşme için soru
hazırlar.

Görüşmeden sonra
bilgileri düzenler.

Görüşme yapacağı
arkadaşını seçer.

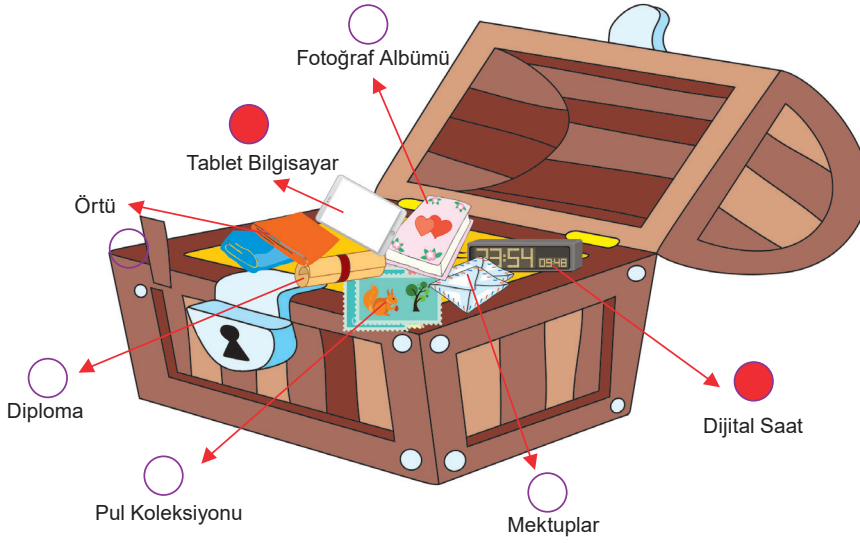
Görüşme süresini
önceden belirler.

Görüşme
sirasında kullanacağı
araç ve gereçleri
hazırlar.

Görüşme yerini ve
zamanını belirler.

Buna göre, ailesinin geçmişi ile ilgili araştırma yapmak isteyen Ayşegül'ün kullanması gereken kutucukları **MAVİ**; kullanmaması gereken kutucukları ise **KIRMIZI** renk ile boyayarak ona yardımcı olunuz.

42. Ali babaannesine ait aşağıdaki sandığı açmış ve sandığın içindekileri incelemiştir.

Ali, geçmişe ait olmayan eşyaları sandıktan çıkarmak istiyor.

Çıkaracağı eşyaların üstündeki daireleri boyayarak Ali'ye yardım ediniz.

43. Aşağıda millî kültürümüzü yansıtan öğeler verilmiştir. Bu kelimeleri bulmaca üzerinde bulup boyayınız.

kültür

dil

tarih

medrese

gelenek

inanç

çeyiz

müze

miras

E	R	M	A	C	T	Y	J	I	K	L	M	V	V	D	G	L
T	E	U	E	M	A	O	L	L	T	K	T	R	B	O	A	A
A	O	T	V	A	Ğ	Y	E	L	E	N	G	K	O	P	R	E
R	Y	R	V	S	R	O	E	R	İ	T	E	K	S	D	İ	L
İ	İ	N	A	N	Ç	K	T	İ	N	S	L	R	A	G	R	D
H	H	E	H	Z	D	L	M	E	D	R	E	S	E	F	A	D
U	J	D	G	C	H	Ş	J	O	N	İ	N	O	S	D	G	F
K	K	E	N	D	Ç	E	Y	İ	Z	B	E	U	C	V	H	M
L	L	D	E	Ç	N	İ	H	U	U	N	K	I	J	B	J	Ü
Ş	İ	V	E	G	Y	U	G	K	E	M	İ	R	A	S	M	Z
Y	O	U	U	T	I	M	K	L	R	G	U	R	T	N	Ö	E
Ö	P	U	O	Y	K	Ü	L	T	Ü	R	I	J	U	H	Ç	U
Ç	Ğ	J	L	U	L	H	L	Ö	N	N	P	M	H	Ö	L	L

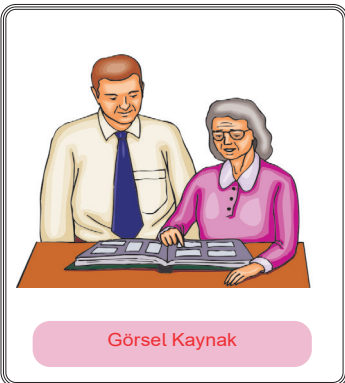

44. Tabloda açıklamaları verilen oyun ya da oyuncakların isimlerini yanlarında yer alan boşluklara yazınız.

1.		Koyun, keçi veya danaların ön dizlerinde bulunan bir eklem kemiğiymi. Eskiden de çocuklara oyuncak olurmuşum.	Aşık oyunu
2.		İki takımın olması benim için yeterlidir. Yassı kiremit parçaları ve bir de top getirdiklerinde hemen başlatırım oyunu.	Dalye
3.		Ebe belirlemek benim işim. Sobelemek benim işim. Arkadaşının adını yanlış söylersen çanak çömlek patlatmak yine benim işim.	Saklambaç
4.		Şimşir gibi sert ağaçlardan yapılan bir ucu sivri ve armuda benzeyen oyuncağım.	Topaç

45. Aile, kökleri geçmişe uzanan toplumsal bir kurumdur. Ailelerimizin geçmişinde evlilikler, akrabalık ilişkileri, doğumlar, ölümler ve göçler önemli yer tutar. Pek çok insan da aile büyüklerinin nasıl ve nerede evlendiklerini, nerelerde yaşadıklarını ve hangi işlerde çalıştıklarını öğrenmek ister. Aile tarihi hazırlanırken genellikle sözlü tarih yöntemi kullanılır. Sözlü tarihin yanı sıra yazılı ve görsel kaynaklardan ve çeşitli nesnelerden yararlanılır.

Verilen açıklamalardan yola çıkarak aşağıdaki görsellerin, aile tarihi hazırlanırken kullanılan yöntemlerden hangisini işaret ettiğini altlarına yazınız.

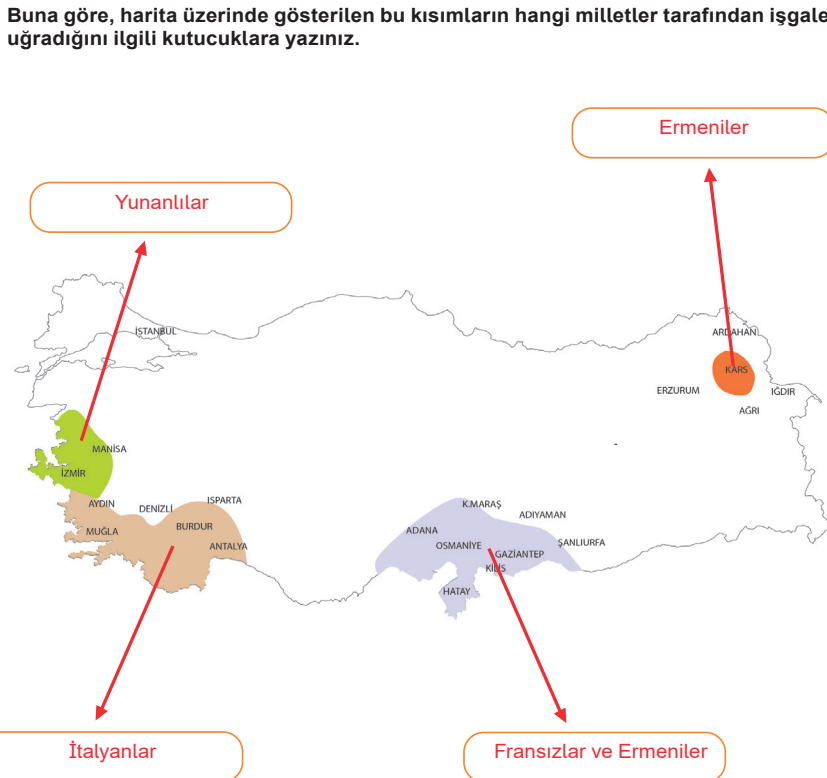

46. Her milletin bir dili, gelenekleri ve görenekleri, millî kıyafetleri, bayramları, inançları, ahlaki değerleri ve sanat anlayışı bulunmaktadır. Kökleri tarihin derinliklerine uzanan Türk milleti zengin bir kültüre sahiptir.

Aşağıda verilen görsellerden Türk kültürüne ait olanları işaretleyiniz.

47. Osmanlı Devleti ile İtilaf Devletleri arasında 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti, bağımsızlığını ve kendini savunma imkânlarını kaybetmiş, galip devletler Anadolu topraklarını işgal etmiştir. Mondros Ateşkes Antlaşması sonucunda Anadolu topraklarının çeşitli devletler tarafından işgal edilen kısımları aşağıdaki haritada gösterilmiştir.

48. Aşağıda sol sütunda bazı tarihsel olaylar verilmiştir. Sağ sütunda ise bu olayların tarihleri karışık olarak verilmiştir.

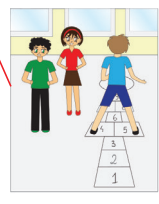

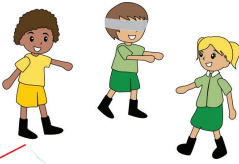
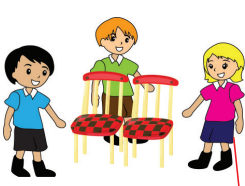
Sol sütunda bulunan tarihsel olayların başındaki harfleri tarihlerin başındaki boşluğa yazarak eşleştiriniz.

- A Mustafa Kemal, Millî Mücadele'yi başlatmak için Samsun'a gitti.
- B Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı.
- C Başkomutanlık Meydan Muharebesi kazanıldı.
- Ç Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalandı.
- D TBMM açıldı.
- E Sakarya Meydan Muharebesi başladı.

- A 19 Mayıs 1919
- Ç 11 Ekim 1922
- B 30 Ekim 1918
- C 30 Ağustos 1922
- E 23 Ağustos 1921
- D 23 Nisan 1920

49. Aşağıda bazı oyunların görselleri verilmiştir.

Bu görseller ile kutucuklar içinde yazan oyun isimlerini eşleştiriniz.

Mendil Kapmaca

Körebe

Seksek

Halka Çevirme

Halat Çekme

İp Atlama

Saklambaç

Sandalye Kapmaca

50. Aşağıda verilen görsellerden millî kültürümüzü yansıtan öğeleri işaretleyiniz.

51. Aşağıda Millî Mücadele Dönemi kahramanlarımızın isimleri ve savaştıkları cephele verilmiştir.

Kahramanlarımızın isimlerini savaştıkları cepheye göre eşleştirerek uygun kutunun üzerindeki boşluklara yazınız.

Kazım Karabekir

Tayyar Rahmiye Hanım

İsmet İnönü

Sütçü İmam

Hasan Tahsin

Yörük Ali Efe

Şahin Bey

Ali Saip Bey

DOĞU CEPHESİ

Kazım Karabekir

GÜNEY CEPHESİ

Tayyar Rahmiye Hanım

Sütçü İmam

Ali Saip Bey

Şahin Bey

BATI CEPHESİ

İsmet İnönü

Hasan Tahsin

Yörük Ali Efe

Oyun iki takım arasında bir top ve avuç içi büyüklüğündeki yassı kiremit parçalarıyla oynanır. Kiremitlerin sayısını oynayanlar belirler. Ortalama olarak yedi sekiz kiremitle oynanır. Kiremit parçaları üst üste dizilir. Atışı yapacak takımın oyuncularından biri elindeki topu dört beş metre uzağa dizilmiş kiremitlere doğru yuvarlar. Oyuncu bir kiremit bile yıkmayı başardığı anda takım arkadaşlarıyla birlikte etrafa kaçar. Ebe olan takımın oyuncuları ise topla kendi aralarında paslaşarak kaçanları vurmaya çalışırlar. Bu sırada kaçan oyuncular bir yandan vurulmamaya dikkat ederken diğer yandan kiremitleri tekrar üst üste dizmeye çalışırlar. Topla vurulan oyuncu oyundan çıkar. Bir oyuncu, üzerine gelen topu havada yakalayabilirse vurulmamış sayılır ve tuttuğu topu rakiplerinin alamayacağı bir yere fırlatarak arkadaşlarına zaman kazandırır. Vurulmaktan kurtulup kaçabilen oyuncular kiremitlerin tamamını yeniden dizebilirlerse dalye yapmış olurlar ve oyun yeniden başlar. Atışı yapan takımın bütün oyuncuları kiremitlerin tamamını dizemedi vurulurlarsa oyunu kaybetmiş sayılır ve ebe olurlar. Bu durumda atış hakkı diğer takıma geçer.

Bu metne göre dalye oyunu hakkında aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a. Dalye oyunu için gerekli olan araç gereçler nelerdir?

Bir top ve avuç içi büyüklüğündeki yassı kiremit parçalarıyla oynanır.

b. Dalye oyunu kaç kiremitle oynanır ve kiremitlerin dizimi nasıldır?

Yedi sekiz adet kiremit parçalarıyla oynanır. Kiremit parçaları üst üste dizilir.

c. Oyuncu üzerine gelen topu havada yakalarsa ne olur?

Vurulmamış sayılır ve tuttuğu topu rakiplerinin alamayacağı bir yere fırlatarak arkadaşlarına zaman kazandırır.

d. Dalye oyununda ebe olacak takım nasıl belirlenir?

Atışı yapan takımın bütün oyuncuları kiremitlerin tamamını dizemedi vurulurlarsa oyunu kaybetmiş sayılır ve ebe olurlar.

53. Aşağıda verilen cümlelerin karşılığı olan kelime ve kelime gruplarını bulup kutucuklara yazınız.

- Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanıdır.

A T A T Ü R K

- Bu oyunda ebe seçilen kişinin gözleri bağlanır. Ebe diğer arkadaşlarından birini yakalamaya çalışır.

K Ö R E B E

- Millî Mücadele'de Doğu Cephesi komutanı olarak büyük kahramanlıklar göstermiştir.

K Â Z İ M K A R A B E K İ R

- Kültürümüze ait sıcak tüketilen ve kırk yıl hatırı olan içecektir.

K A H V E

- Batı cephesi komutanı olarak ve I. İnönü ve II. İnönü Savaşlarında büyük kahramanlıklar göstermiştir.

İ S M E T İ N Ö N Ü

- Vatanın bölünmez bütünlüğünün vurgulandığı kongredir.

E R Z U R U M K O N G R E S İ

- İzmir'i işgal eden Yunanlılara karşı 15 Mayıs 1919'da ilk kurşunu sıkan gazeteci kahramandır.

H A S A N T A H S İ N

- Gösterdiği kahramanlık sonucu TBMM'nin Urfa iline verdiği unvandır.

Ş A N L I

- Kurtuluş Savaşı'nda Batı Cephesi'nde savaştığımız millettir.

Y U N A N L I L A R

- İlk meclis hükümetinde millî savunma bakanlığı görevini yürütmüştür.

F E V Z İ Ç A K M A K

- Ebe olan kişinin topu havaya atarken gruptaki bir arkadaşının ismini söylediği oyunun adıdır.

İ S T O P

54. Aşağıda verilen cümlelerden doğru olanların başına (D) yanlış olanların başına (Y) yazınız.

- ☐ D Saklambaç geçmişte Türk toplumunda karaguni adıyla bilinen bir oyundur.
- ☐ D Osmanlı Devleti Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalayarak bağımsızlığını kaybetmiştir.
- ☐ Y Pizza ve hamburger millî kültürümüzü yansıtan yemeklerimizdendir.
- ☐ D Gelenek ve görenekler kanunlarda belirtilmez ancak toplum içinde bunlara uyulması beklenir.
- ☐ D Erzurum Kongresi'nde vatanın bölünmez bir bütün olduğu vurgulanmıştır.
- ☐ Y Millî kültürümüzü yansıtan öğeler yalnızca evlerimizde görülür.
- ☐ D Mustafa Kemal Atatürk, "Ordular, ilk hedefiniz Akdeniz'dir. İleri!" sözünü Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde söylemiştir.
- ☐ Y Bayramlarımız, millî kültürümüzü yansıtan öğelerimizden değildir.
- ☐ D Aile tarihi hazırlanırken genellikle sözlü tarih yöntemi kullanılır.
- ☐ D Sakarya Meydan Muharebesi'nin kazanılmasından sonra Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'ya "Gazilik" ve "Mareşallik" unvanları verilmiştir.

55. Aşağıda Millî Mücadele dönemi kahramanlarının resimleri ve bu dönemde gösterdikleri kahramanlıklara ilişkin bilgiler verilmiştir.

Resimlerin üstündeki numaralar ile verilen bilgileri eşleştiriniz.

1	Zekâsı, ileri görüşlülüğü, üstün bir komutan olması ve liderlik ruhu ile Millî Mücadele'nin başlamasını sağlayan önderdir.
7	Millî Mücadele'de Doğu Cephesi komutanı olarak büyük kahramanlıklar göstermiştir.
10	Millî Mücadele Dönemi'nde zorlu kış şartlarında Kastamonu'ya kağıyla cepheye taşırken donarak şehit olmuştur.
6	Millî Mücadele'de Batı Cephesi komutanı olarak düzenli ordunun ilk zaferini kazanmasını sağlamıştır.
8	Fransız askerlerinin Maraş'ı işgal etmesi üzerine düşmana karşı büyük kahramanlıklar göstermiştir.
9	Fransızların Antep'i işgal etmesi üzerine Kilis Kuvayımiliye Komutanlığına getirildi.
11	1919'da İzmir'e ayak basan Yunan askerlerine karşı ilk kurşunu atmıştır.
3	Fransız işgali sırasında Mustafa Kemal Paşa'nın emriyle Urfa'nın savunmasında önemli rol oynamıştır.

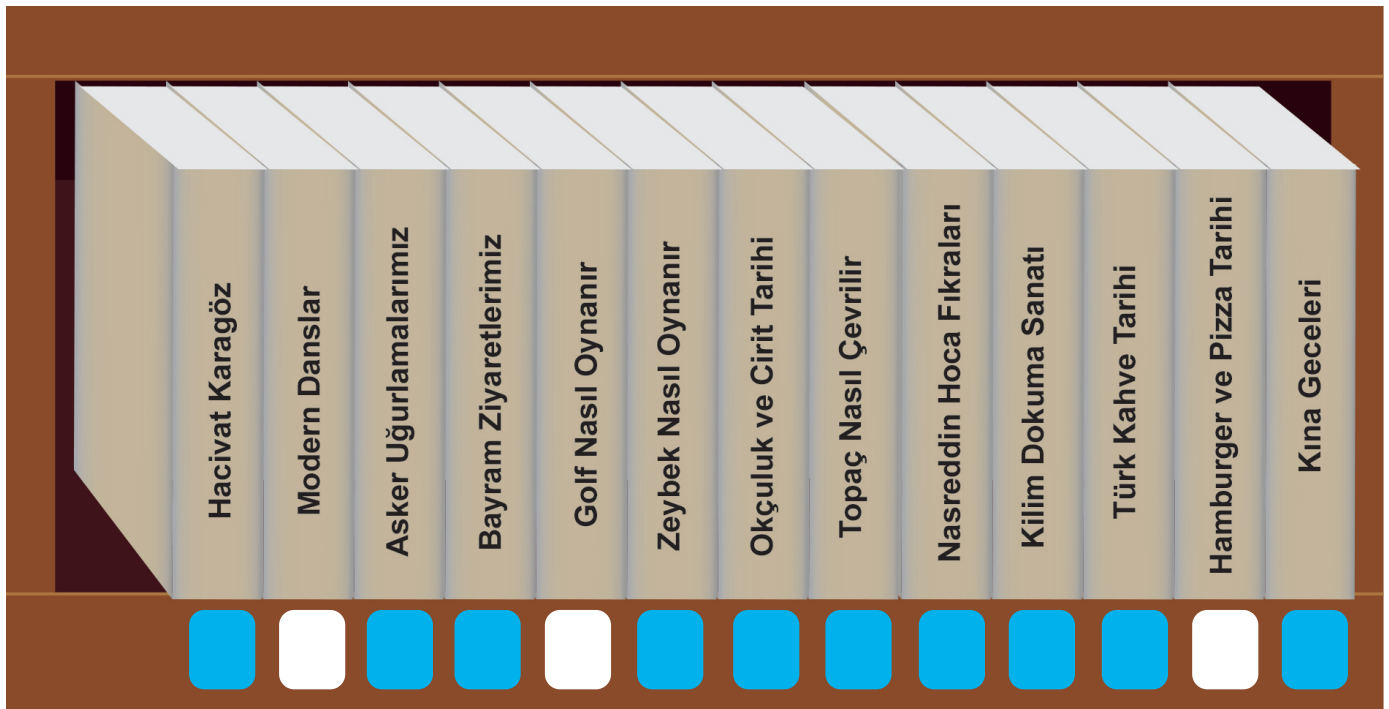

56. Mustafa Kemal Paşa, Bandırma Vapuru ile denize açılmış ve Anadolu'da Millî Mücadele'yi başlatmak amacıyla ilk adımı atmıştır. Halkı bilinçlendirmek ve mücadeleye davet etmek için genelgeler yayımlamış birlik beraberliği sağlamak amacıyla kongreler düzenlemiştir. Sonrasında da TBMM'nin açılışı için Ankara'ya hareket etmiştir.

Verilen bilgilere göre Mustafa Kemal Paşa'nın bu süreçteki yolculuğunda geçtiği durakların isimlerini harita üzerinde ok yönünde ilerleyerek uygun kutucuklara yazınız.

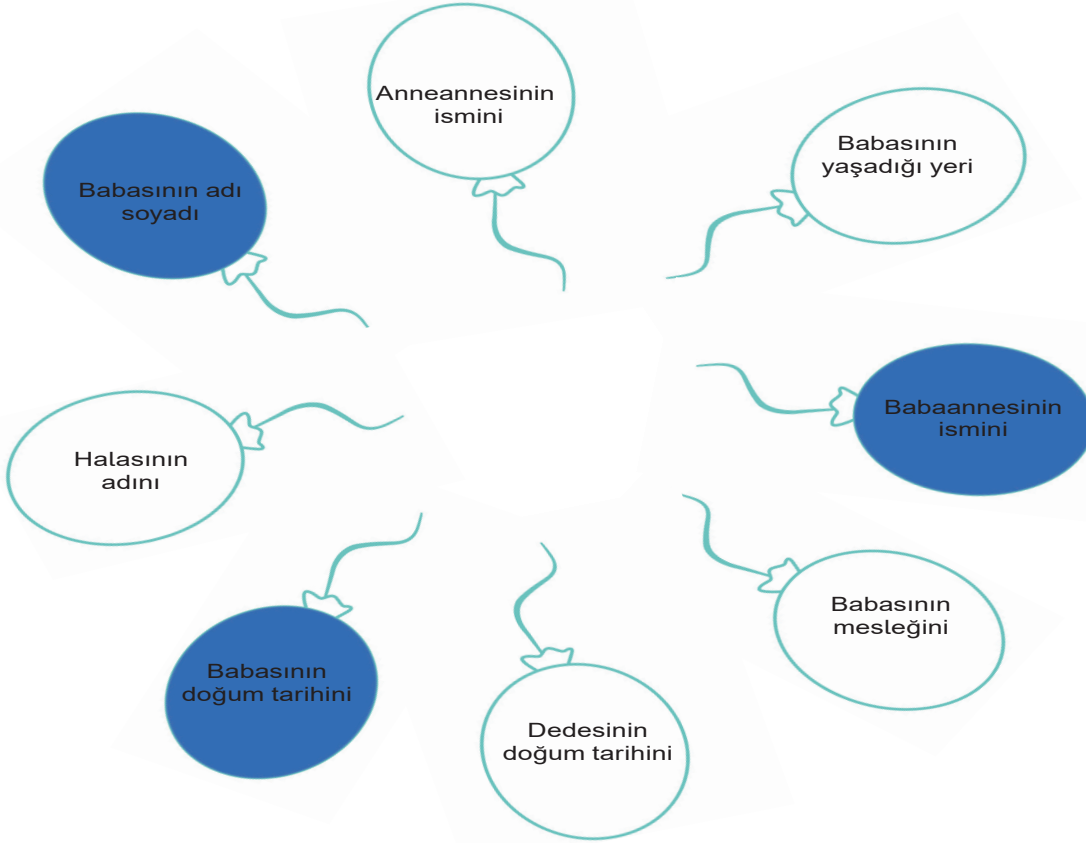

57. Murat, Ahmet Amcanın kütüphanesinden millî kültürümüzü yansıtan eserleri okumak istiyor. Bu eserleri aşağıdan bulup altındaki kutucuğu boyayınız.

58. Çağatay, babasının resmi kimlik belgesine bakarak aile tarihi ile ilgili bazı bilgilere ulaşmak istemektedir.

Çağatay'ın ulaşabileceği bilgilerin yer aldığı balonları boyayınız.

59. Aşağıda verilen tanımların karşılığı olan uygun ifadeleri bulup boş kutucuklara doğru numaraları yazarak eşleştiriniz.

1	Yurdun işgali karşısında çeşitli bölgelerde halkın oluşturduğu teşkilata verilen isim.	☐	İstanbul
2	Millî mücadele döneminde Yunanlılara karşı savaşılan cephe.	☐	Yunanlılar ve Ermeniler
3	Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Millî Mücadeleyi başlattığı il.	☐	Hasan Tahsin
4	I. Dünya Savaşı'nın sonunda işgalci devletlerle imzalanan antlaşma.	2	Batı Cephesi
5	Doğu Cephesi'ndeki savaşlar sonunda imzalanan antlaşma.	5	Gümrü Antlaşması
6	Maraş'taki kurtuluş hareketini başlatan kahramanımız.	6	Sütçü İmam
7	Sakarya Savaşı'ndan sonra Mustafa Kemal Paşa'ya verilen unvanlar.	7	Gazilik ve Mareşallik
8	Millî Mücadele Dönemi'nde Güney Cephesi'nde savaştığımız milletler.	8	Fransızlar ve Ermeniler
		☐	Güney Cephesi
		1	Kuvayimillîye
		3	Samsun
		4	Mondros Ateşkes Antlaşması

60. Karışık verilen harfler ile anlamlı kelimeler oluşturarak millî kültürümüze ait oyunları bulunuz.

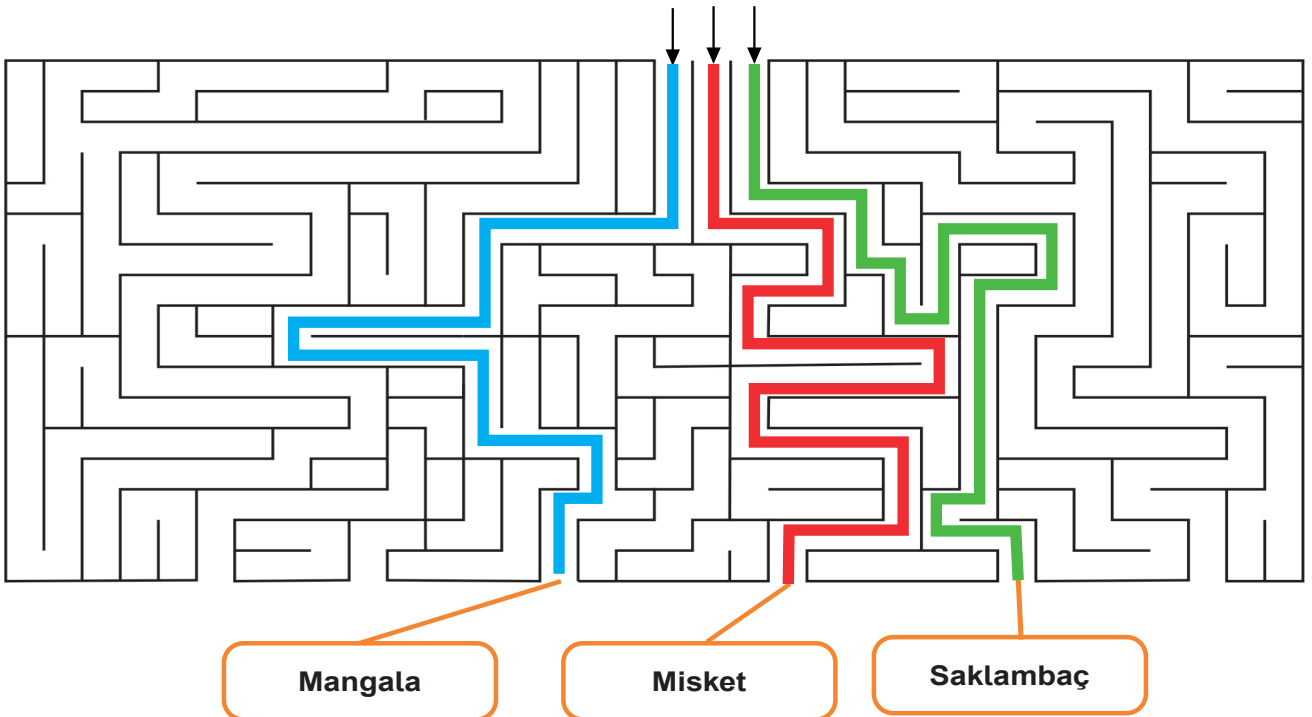
Ö E K E R B	AR K G A N İ U	E Y D L A
K Ö R E B E	K A R A G U N İ	D A L Y E

Ç P T O A	A K Ş İ	P M İ A L T A A
T O P A Ç	A Ş İ K	İ P A T L A M A

S P T İ O	A Y K T A N O P	K E Ç L K A Ç O M İ
İ S T O P	Y A K A N T O P	Ç E L İ K Ç O M A K

61. Aşağıda Figen, Veli ve Pınar'ın arkadaşları ile oynamak istedikleri oyunlarla ilgili bilgiler ve bir labirent verilmiştir.

Figen, Murat ve Pınar labirent üzerinde istediği oyuna ulaşmak istiyor. Figen'in istediği oyuna ulaşması için izlemesi gereken yolu yeşile, Murat'nin izlemesi gereken yolu kırmızıya, Pınar'ın izlemesi gereken yolu maviye boyayınız.

62. Aşağıda verilen ifadelerden doğru olanların başındaki kutucuğa “D”, yanlış olanlara “Y” yazınız.

D	Mustafa Kemal Atatürk, Millî Mücadele'nin lideri ve ilk cumhurbaşkanımızdır.
Y	Kuvayımiliye birlikleri Batı Cephesi'nde Fransızlara karşı mücadele etmiştir.
D	Şahin Bey, Güney Cephesi'nde mücadele eden kahramanlarımızdandır.
D	Sakarya Muharebesi'nden sonra Mustafa Kemal'e "Gazilik " ve "Mareşallik" unvanları verilmiştir.
Y	Doğu Cephesi, Mudanya Ateşkes Antlaşması ile kapanmıştır.
Y	Batı Cephesi'nde Fransızlar ile mücadele edilmiştir.
D	Kazım Karabekir, Doğu Cephesi kahramanlarımızdan biridir.
D	Millî Mücadele'nin savaş dönemi Mudanya Ateşkes Antlaşması ile sona ermiştir.
Y	Tayyar Rahmiye Hanım, İnebolu'dan Kastamonu'ya kağınyla cephaneye taşıyan Millî Mücadele kahramanlarındandır.
D	Millî Mücadele'de üzerinde silah ve cephanelerin taşındığı İnebolu'dan Ankara'ya uzanan yola İstiklâl Yolu denir.

63. Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- ☐ D Türkülerimiz, ülkemizin kültür zenginliğini gösterir.
- ☐ D Birçok şehrimizde bulunan etnografya müzeleri millî kültür öğelerimizi görebileceğimiz yerlerdir.
- ☐ Y Kültür öğelerimiz zaman içerisinde hiçbir değişime uğramamıştır.
- ☐ D Dil, tarih ve kültür birliği olan insan topluluğuna millet denir.
- ☐ D Her milletin kendine özgü yaşam biçimi, dili, dini ve giyim tarzı vardır.
- ☐ D Bayramlar akrabalarımıza ve çevremizdeki insanlara karşı olan sevgi ve saygımızı göstermemize vesile olur.
- ☐ Y Her millet dili, gelenek ve görenekleri, bayramları ve inançlarıyla diğer milletlerle aynıdır.
- ☐ Y Kültürel zenginliklerimizden olan halk oyunları sadece düğünlerde oynanır.
- ☐ D Kültürün değişime uğramasının en somut örneği, mimari alanında görülür.

Bu çalışma fasikülü, Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından
Ölçme Değerlendirme Merkezlerinin katkılarıyla hazırlanmıştır.